

MATERIAŁY POMOCNICZE DLA NAUCZYCIELA DO PRZYGOTOWANIA PLANU WYNIKOWEGO

MATERIAL	WYMAGANIA W PODSTAWIE PROGRAMOWEJ Uczeń:	WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE Uczeń:	UWAGI	
I. DZIWNY TEN ŚWIAT				
Zachwycający Kosmos				
<p>Dziwny ten świat (plansza), s. 8</p> <p>Jan Lechoń <i>Preludium</i>, s. 10</p> <p>Tajemnice Kosmosu (zdjęcia), s. 12</p> <p><i>Ziemia we Wszechświecie</i> (na podst. książki Ericha Überlackera <i>Kosmos. U granic przestrzeni i czasu</i>), s. 14</p> <p>Pisownia wyrazów z ó, rz, ź, ch. Powtórzenie, s. 16</p> <p>Antoni Wic <i>Noc</i>, s. 18</p> <p>Pisownia wyrazów z rz niewymiennym, s. 20</p> <p>Lucy i Stephen Hawking <i>Jerzy i tajny</i></p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich</p> <p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury</p> <p>II. Kształcenie językowe. Komunikacja</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wyodrębnia obrazy poetyckie – I.1.1 • Rozpoznaje czytany utwór jako przypowieść, mit – I.1.3 • Zna i rozpoznaje w tekście literackim: apostrofę oraz określa ich funkcję – I.1.4 • Charakteryzuje podmiot liryczny w czytanych utworach – I.1.9 • Nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany utwór – I.1.14 • Objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach – I.1.15 • Charakteryzuje komiks jako tekst kultury, wskazuje charakterystyczne dla niego cechy – I.2.7 • Rozumie swoistość tekstów kultury przynależnych do sztuk plastycznych – I.2.8 • Dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny (np. rysunek, drama, spektakl teatralny) – I.2.12 • Identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi – II.3.2 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje obrazy poetyckie • Odczytuje przenośne znaczenie obrazów poetyckich • Nazywa uczucia bohaterów • Określa nastrój wypowiedzi poetyckiej • Gromadzi informacje o sytuacji lirycznej • Nazywa przeżycia osoby mówiącej • Wyjaśnia sposób wyrażania przeżyć osoby mówiącej • Identyfikuje apostrofę • Identyfikuje osobę mówiącą / podmiot liryczny • Charakteryzuje podmiot liryczny • Dzieli się swoimi wrażeniami po przeczytaniu tekstu • Wyjaśnia przenośny sens wypowiedzi • Gromadzi informacje o cechach gatunkowych przypowieści • Charakteryzuje komiks • Identyfikuje elementy graficzne komiksu informujące o uczuciach bohaterów • Organizuje wystawę prac: nadaje tytuł wystawie, podpisuje ekspozycje • Dokonuje przekładu intersemiotycznego wiersza • Odróżnia autora od nadawcy i odbiorcy wypowiedzi lirycznej 	

<p><i>klucz do Wszechświata</i> (fragment), s. 23</p>	<p>językowa i kultura języka</p>			
<p>Czesław Miłosz, <i>Przypowieść o maku</i>, s. 27</p>	<p>II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Określa sytuację komunikacyjną i rozumie jej wpływ na kształt wypowiedzi – II.3.3 • Rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikacji (np. gest, mimika, postawa ciała) – II.3.4 	<ul style="list-style-type: none"> • Odczytuje sytuację przedstawioną na rysunku: czynności postaci, cel spotkania • Określa czynniki pomagające i utrudniające odbiór informacji 	
<p>Tomasz Kaczkowski <i>Spotkanie</i>, s. 28</p>	<p>II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje zasady pisowni – II.4.1 	<ul style="list-style-type: none"> • Zna zasady pisowni <i>ó, rz, ź, ch</i> • Uzasadnia pisownię wyrazów z <i>ó, rz, ź, ch</i> • Odróżnia wyrazy z <i>ó, rz, ź, ch</i> wymiennym od niewymiennego • Stosuje zasady pisowni <i>ó, rz, ź, ch</i> • Rozpoznaje czasowniki z <i>rz</i> niewymiennym • Gromadzi wyrazy z <i>rz</i> niewymiennym • Opowiada wydarzenia z wykorzystaniem zgromadzonych wyrazów z <i>rz</i> niewymiennym 	
	<p>III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uczestniczy w rozmowie na zadany temat – III.1.1 • Tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednią do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny – III.1.3 • Dokonuje selekcji informacji – III.1.5 	<ul style="list-style-type: none"> • Uczestniczy w rozmowie na temat zachowania się w określonej sytuacji • Uczestniczy w rozmowie na określony temat z wykorzystaniem podanego słownictwa • Formułuje pytania do podanej odpowiedzi • Redaguje pytania, wykorzystując podane słownictwo • Formułuje pytania otwarte • Formułuję zasady zachowania się • Wyraża swoje zdanie • Uzasadnia własne zdanie • Na podstawie tekstu ustala prawdziwość informacji • Wyszukuje informacje na podany temat • Redaguje kilkuzdaniową wypowiedź na podany temat, wyrażając swoje zainteresowania i upodobania • Redaguje wypowiedź poetycką w roli z zastosowaniem rymów • Redaguje wypowiedź w roli bohatera komiksu z wykorzystaniem podanego słownictwa 	

			<ul style="list-style-type: none"> • Tworzy komiks 	
	III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	<ul style="list-style-type: none"> • Tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis (w tym opis przeżyć wewnętrznych) – III.2.1 • Redaguje notatki – III.2.4 	<ul style="list-style-type: none"> • Opisuje fotografię z wykorzystaniem podanego słownictwa • Redaguje notatkę na temat • Opisuje swoje przeżycia związane z określonym wydarzeniem 	
	IV. Samokształcenie	<ul style="list-style-type: none"> • Doskonali głośne czytanie IV.1 • Korzysta ze słowników ogólnych języka polskiego, także specjalistycznych IV.5 • Doskonali różne formy zapisywania informacji IV.2 	<ul style="list-style-type: none"> • Czyta głośno tekst z właściwą wymową, odpowiednim tempem i głośnością • Wnioskuje o znaczeniu słowa, korzystając ze słownika języka polskiego • Korzysta ze słownika ortograficznego • Tworzy notatkę na podany temat, wykorzystując informacje z internetu 	
SPRAWDZANE UMIEJĘTNOŚCI	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wyodrębnia obrazy poetyckie – I.1.1 • Rozpoznaje czytany utwór jako przypowieść, mit – I.1.3 • Zna i rozpoznaje w tekście literackim: apostrofę oraz określa ich funkcję – I.1.4 • Charakteryzuje podmiot liryczny w czytanych utworach – I.1.9 • Nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany utwór – I.1.14 • Objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach – I.1.15 <p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury</p> <ul style="list-style-type: none"> • Charakteryzuje komiks jako tekst kultury, wskazuje charakterystyczne dla niego cechy – I.2.7 • Rozumie swoistość tekstów kultury przynależnych do sztuk plastycznych – I.2.8 • Dokonuje odczytania tekstów poprzez przykład intersemiotyczny (np. rysunek, drama, spektakl teatralny) – I.2.12 <p>II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi – II.3.2 • Określa sytuację komunikacyjną i rozumie jej wpływ na kształt wypowiedzi – II.3.3 • Rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikacji (np. gest, mimika, postawa ciała) – II.3.4 <p>II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Píše poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje zasady pisowni – II.4.1 <p>III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki</p>			

	<ul style="list-style-type: none"> • Uczestniczy w rozmowie na zadany temat – III.1.1 • Tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednie do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny – III.1.3 • Dokonuje selekcji informacji – III.1.5 <p>III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis (w tym opis przeżyć wewnętrznych) – III.2.1 • Redaguje notatki – III.2.4 <p>IV. Samokształcenie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Doskonali głośne czytanie – IV.1 • Korzysta ze słowników ogólnych języka polskiego, także specjalistycznych – IV.5 • Doskonali różne formy zapisywania informacji – IV.2 			
Odpowiedzi na ważne pytania				
<p>Wojciech Rzehak <i>Początek świata</i>, s. 31</p> <p><i>Świat stworzony przez Boga</i>, s. 34</p> <p><i>Pierwotny stan szczęścia</i>, s. 36</p> <p>Jan Twardowski <i>Który stwarzasz jagody</i>, s. 39</p> <p>Anna Murdzek <i>Demeter i Kora</i>, s. 40 Obraz: Walter Crane <i>Los Persefony</i>, s. 42</p> <p>Wanda Markowska <i>Prometeusz</i>, s. 45</p> <p>Części mowy –</p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wyszukuje w tekście potrzebne informacje oraz cytuje odpowiednie fragmenty tekstu publicystycznego, popularnonaukowego lub naukowego – I.2.1. (kl. 7–8) • Rozpoznaje czytany utwór jako mit – I.1.3 • Omawia funkcję elementów konstrukcyjnych utworu, w tym: tytułu – I.1.5 • Odróżnia dialog od monologu i rozumie ich funkcję w utworze – I.1.8 • Wskazuje w utworze bohaterów głównych oraz wskazuje ich cechy – I.1.11 • Objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach – I.1.15 • Wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach – I.1.18 	<ul style="list-style-type: none"> • Cytuje fragment tekstu • Wyjaśnia przenośny sens wypowiedzi • Wyodrębnia części dramatu: akt, scenę, dialog, monolog • Wymienia bohaterów utworu • Nadaje tytuły ilustracjom • Formułuje opinię o postaci w wykorzystaniem podanego słownictwa 	
	<p>I. Kształcenie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dokonuje odczytania tekstów poprzez 	<ul style="list-style-type: none"> • Określa etapy tworzenia świata na podstawie opowieści 	

<p>reczownik. Podział rzeczowników, s. 50</p> <p>Jan Parandowski <i>Królestwo morza</i>, s. 53</p> <p>Słownik wyrazów bliskoznacznych, s. 56</p> <p>Jan Parandowski <i>Helios i Faeton</i>, s. 58</p> <p>Odmiana rzeczowników. Pisownia <i>nie</i> z rzeczownikami, s. 60</p> <p>LEKTURA Obowiązkowe i wybrane mity z podstawy programowej: stworzenie świata, Demeter i Kora, Prometeusz, Posejdon, Helios i Faeton</p>	<p>literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury</p>	<p>przekład intersemiotyczny (np. rysunek, drama, spektakl teatralny) – I.2.12</p> <ul style="list-style-type: none"> Rozumie swoistość tekstów przynależnych do literatury, teatru, sztuk plastycznych – I.2.8 	<p>biblijnej</p> <ul style="list-style-type: none"> Dokonuje przekładu intersemiotycznego tekstu Przyporządkowuje ilustracje odpowiednim fragmentom/wersetom tekstu Odróżnia tekst główny od pobocznego (didaskalia) Dokonuje przekładu tekstu dramatu na pantomimę Ilustruje wydarzenia Tworzy komiks 	
	<p>II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka</p>	<ul style="list-style-type: none"> Identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi – II.3.2 	<ul style="list-style-type: none"> Charakteryzuje adresata wypowiedzi 	
	<p>II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> Rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (reczownik) i określa ich funkcję w tekście – II.1.1 Rozpoznaje formy przypadków, liczby i rodzaju: rzeczownika i określa ich funkcje w wypowiedzi – II.1.4 Stosuje poprawne formy wyrazów odmiennych – II.1.6 	<ul style="list-style-type: none"> Świadomie używa rzeczowników nazywających ludzi, zwierzęta, przedmioty, rośliny i zjawiska Rozpoznanej rzeczownik Określa funkcje rzeczownika w tekście Odróżnia rzeczowniki własne od pospolitych Odróżnia rzeczowniki konkretne od abstrakcyjnych Stosuje rzeczowniki konkretne i abstrakcyjne w wypowiedzi. Uzupełnia tekst rzeczownikami w określonej formie gramatycznej Określa formę gramatyczną rzeczowników (przypadek, liczbę, rodzaj) Rozpoznaje końcówkę zerową Podaje tematy oboczne Podaje oboczności tematu w odmianie wyrazów Stosuje odpowiednią formę gramatyczną rzeczowników 	
	<p>II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja</p>	<ul style="list-style-type: none"> Pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje zasady pisowni – II.4.1 	<ul style="list-style-type: none"> Rozpoznaje rzeczowniki z przeczeniem <i>nie</i> Stosuje zasady pisowni rzeczowników z przeczeniem <i>nie</i> 	
	<p>III. Tworzenie</p>	<ul style="list-style-type: none"> Dokonuje selekcji informacji – III.1.5 	<ul style="list-style-type: none"> Wyjaśnia przyczyny różnic w wierzeniach starożytnych 	

	wypowiedzi. Elementy retoryki	<ul style="list-style-type: none"> • Uczestniczy w rozmowie na zadany temat – III.1.1 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje mit • Syntetyzuje informacje o powstaniu świata na podstawie mitologii starożytnych ludów • Uczestniczy w rozmowie na podany temat • Dyskutuje na temat wymowy utworu poetyckiego 	
	III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	<ul style="list-style-type: none"> • Tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opowiadanie (twórcze), opis, list, sprawozdanie, zaproszenie – III.2.1 • Wygłasza z pamięci tekst, ze zrozumieniem oraz odpowiednią intonacją, dykcją, właściwym akcentowaniem, z odpowiednim napięciem emocjonalnym i z następstwem pauz – III.2.2 • Tworzy plan odtwórczy tekstu – III.2.3 • Redaguje notatki – III.2.4 	<ul style="list-style-type: none"> • Redaguje opis krajobrazu i emocji w roli postaci • Gromadzi czasowniki, rzeczowniki, przymiotniki do opisu sytuacji przedstawionej na ikonografii • Redaguje opis ilustracji wg schematu • Przedstawia głosową interpretację utworu • Redaguje opowiadanie o określonym tytule • Uzupełnia szczegółowy plan wydarzeń • Redaguje ramowy plan wydarzeń • Tworzy plan zdarzeń • Redaguje notatkę informacyjną do słownika postaci mitologicznych • Redaguje wypowiedź w określonej intencji: oskarżenie, pochwałę • Opisuje pomieszczenie i krajobraz • Tworzy związki wyrazowe do opisu • Redaguje zaproszenie z wykorzystaniem informacji o bohaterach, miejscu, czasie i celu • Wprowadza do listu prywatnego opis pomieszczenia i krajobrazu • Redaguje wypowiedzi bohaterów • Redaguje zapowiedź wydawniczą, uzupełniając tekst 	
	IV. Samokształ- cenie	<ul style="list-style-type: none"> • Doskonali różne formy zapisywania informacji – IV.2 • Doskonali głośne czytanie – IV.1 • Gromadzi wiadomości, selekcionuje informacje – IV.3 • Korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcionuje informacje – IV.3 • Korzysta ze słowników ogólnych 	<ul style="list-style-type: none"> • Tworzy notatkę słowno-graficzną na podany temat • Czyta głośno tekst, dążąc do wywołania odpowiedniego nastroju u odbiorcy • Czyta głośno partie dialogowe dramatu z podziałem na role • Gromadzi informacje o postaci wg schematu • Gromadzi informacje o bohaterze • Gromadzi określenia rzeczowników do opisu pomieszczenia i krajobrazu • Korzysta ze słownika wyrazów bliskoznacznych 	

		języka polskiego, także specjalistycznych – IV.5	(synonimów) <ul style="list-style-type: none"> • Eliminuje powtórzenia w tekście, wykorzystując informacje z hasła słownikowego • Gromadzi informacje o bohaterach, miejscach i czasie zdarzeń • Korzysta z różnych źródeł informacji na temat imion bogów w starożytnych mitologiach, np. rzymskiej, japońskiej, skandynawskiej • Korzysta ze słownika poprawnej polszczyzny 	
SPRAWDZANE UMIEJĘTNOŚCI	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wyszukuje w tekście potrzebne informacje oraz cytuje odpowiednie fragmenty tekstu publicystycznego, popularnonaukowego lub naukowego – I.2.1. (kl. 7–8) • Rozpoznaje czytany utwór jako mit – I.1.3 • Omawia funkcję elementów konstrukcyjnych utworu, w tym: tytułu – I.1.5 • Odróżnia dialog od monologu i rozumie ich funkcję w utworze – I.1.8 • Wskazuje w utworze bohaterów głównych oraz wskazuje ich cechy – I.1.11 • Objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach – I.1.15 • Wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach – I.1.18 <p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozumie swoistość tekstów przynależnych do literatury, teatru, sztuk plastycznych – I.2.8 • Dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny (np. rysunek, drama, spektakl teatralny) – I.2.12 <p>II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (rzeczownik) i określa ich funkcję w tekście – II.1.1 • Rozpoznaje formy przypadków, liczby i rodzaju: rzeczownika i określa ich funkcje w wypowiedzi – II.1.4 • Stosuje poprawne formy wyrazów odmiennych – II.1.6 <p>II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi – II.3.2 <p>II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje zasady pisowni – II.4.1 <p>III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki</p>			

	<ul style="list-style-type: none"> • Uczestniczy w rozmowie na zadany temat – III.1.1 • Dokonuje selekcji informacji – III.1.5 <p>III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opowiadanie (twórcze), opis, list, sprawozdanie, zaproszenie – III.2.1 • Wygłasza z pamięci tekst, ze zrozumieniem oraz odpowiednią intonacją, dykcją, właściwym akcentowaniem, z odpowiednim napięciem emocjonalnym i z następstwem pauz – III.2.2 • Tworzy plan odtwórczy tekstu – III.2.3 • Redaguje notatki – III.2.4 <p>IV. Samokształcenie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Doskonali głośne czytanie – IV.1 • Doskonali różne formy zapisywania informacji – IV.2 • Korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje – IV.3 • Korzysta ze słowników ogólnych języka polskiego, także specjalistycznych – IV.5 		
W zwykły i niezwykły sposób o zjawiskach			
<p>Julian Tuwim <i>Dwa wiatry</i>, s. 64</p> <p>PROJEKT: <i>Jaka będzie pogoda?</i>, s. 67</p> <p>Części mowy – przymiotnik, s. 69</p> <p>Józef Ratajczak <i>Dwa słońca</i>, s. 72</p> <p>Obraz: Vincent van Gogh <i>Słoneczniki</i>, s. 74</p> <p>Julian Tuwim <i>Kapuśniaczek</i>, s. 76</p> <p>Stopniowanie</p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wyodrębnia obrazy poetyckie – I.1.1 • Zna i rozpoznaje w tekście literackim: epitet, porównanie, przenośnię, uosobienie, apostrofę oraz określa ich funkcję – I.1.4 • Opowiada o wydarzeniach fabuły – I.1.7 • Ustala kolejność zdarzeń – I.1.7 • Charakteryzuje podmiot liryczny, bohatera w czytanych utworach – I.1.9 • Wskazuje w utworze bohaterów głównych oraz wskazuje ich cechy – I.1.11 • Nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany utwór – I.1.14 • Objasnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach – I.1.15 <ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje obrazy poetyckie • Nadaje tytuł obrazom poetyckim • Nazywa cechy bohaterów wiersza • Opisuje zachowanie bohaterów wiersza • Rozpoznaje opis • Nazywa środki artystyczne tworzące obraz poetycki • Rozumie przesłanie przysłów • Omawia głosową interpretację wiersza • Analizuje budowę obrazów poetyckich • Rozpoznaje ożywienie • Określa temat obrazu • Nazywa swoje odczucia wywołane oglądem dzieła • Rozpoznaje epitety i określa jego funkcje w tekście • Rozpoznaje porównania i określa jego funkcje w tekście • Rozpoznaje uosobienie i określa jego funkcje w tekście • Uzasadnia zastosowanie uosobienia w wierszu • Porządkuje punkty planu tekstu • Wyodrębnia w tekście części zgodnie z planem tekstu 	

przymiotników. Pisownia <i>nie</i> z przymiotnikami, s. 78			<ul style="list-style-type: none"> • Opowiada przebieg zjawiska atmosferycznego z wykorzystaniem podanego słownictwa • Analizuje poetycki opis zjawiska atmosferycznego • Rozpoznaje fragmenty oddziałujące na zmysł: wzroku, słuchu, dotyku 	
Marcin Szczygielski <i>Podniebna kanonada</i> , s. 81	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	<ul style="list-style-type: none"> • Rozumie swoistość tekstów przynależnych do sztuk audiowizualnych – I.2.8 • Wskazuje cechy charakterystyczne przekazów audiowizualnych – I.2.9 	<ul style="list-style-type: none"> • Ogląda program telewizyjny • Nazywa czynności prezentera telewizyjnego • Omawia zachowanie prezentera telewizyjnego • Notuje czasowniki użyte przez prezentera telewizyjnego 	
Pisownia <i>ó, u, rz, ż, ch</i> w zakończeniach wyrazów. Powtórzenie, s. 85	II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka	<ul style="list-style-type: none"> • Rozróżnia synonimy, rozumie ich funkcję w tekście i stosuje w swoich wypowiedziach – II.2.8 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje wyrazy bliskoznaczne w wypowiedzi • Poprawia tekst, unikając powtarzania tych samych wyrazów 	
Andrzej i Remigiusz Pettyn <i>Wielka księga anegdot</i> (fragment), s. 87	II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (przymiotnik) i określa ich funkcję w tekście – II.1.1 • Rozpoznaje formy przypadków, liczby i rodzaju: rzeczownika, przymiotnika i określa ich funkcje w wypowiedzi – II.1.4 • Stosuje poprawne formy wyrazów odmiennych – II.1.6 • Poprawnie stopniuje przymiotniki oraz używa ich we właściwych kontekstach – II.1.7 	<ul style="list-style-type: none"> • Gromadzi przymiotniki wraz z wyrazami określanymi • Tworzy związki przymiotnika z wyrazami określanymi • Nazywa części mowy określane przez przymiotnik • Klasyfikuje przymiotniki według cech i właściwości • Rozpoznaje przymiotniki • Określa funkcje przymiotników w tekście • Określa formę gramatyczną przymiotników w związku z rzeczownikiem • Odmienia przymiotnik przez przypadki, liczby i rodzaje • Poprawia błędy gramatyczne związku przymiotnika z rzeczownikiem w tekście • Zna sposoby stopniowania przymiotników: stopniowanie regularne, nieregularne, opisowe. • Tworzy stopień wyższy i najwyższy od stopnia równego • Stopniuje przymiotniki • Odróżnia przymiotniki, które się stopniają od niepodlegających stopniowaniu • Odmienia przez przypadki rzeczownik • Podaje oboczności tematu 	
Adam Mickiewicz <i>Pan Tadeusz. Księga X</i> (fragment), s. 87				
Józef Ratajczak <i>Parasol</i> , s. 89				
LEKTURA Mull Brandon <i>Baśniobór</i> – lektura uzupełniająca	II. Kształcenie językowe.	<ul style="list-style-type: none"> • Pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje zasady 	<ul style="list-style-type: none"> • Zna zasadę pisowni <i>ó, u, rz, ż, ch</i> w zakończeniach wyrazów 	

	Ortografia i interpunkcja	pisowni – II.4.1	<ul style="list-style-type: none"> • Wnioskuje na podstawie obserwacji przykładów o zasadzie pisowni <i>nie</i> z przymiotnikami w stopniu równym, wyższym i najwyższym • Stosuje zasady pisowni <i>nie</i> z przymiotnikami w stopniu równym, wyższym i najwyższym • Stosuje zasadę pisowni <i>ó, u, rz, ź, ch</i> w zakończeniach wyrazów • Stosuje zasady pisowni <i>ó, u, rz, ź, ch</i> • Uzasadnia pisownię <i>nie</i> z rzeczownikiem 	
	III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	<ul style="list-style-type: none"> • Dokonuje selekcji informacji – III.1.5 	<ul style="list-style-type: none"> • Wnioskuje o genezie dzieła na podstawie informacji biograficznych • Cytuje fragmenty opisujące bohatera wiersza • Cytuje fragmenty charakteryzujące bohatera wiersza • Rozpoznaje bohatera wiersza • Odczytuje przenośne znaczenie wypowiedzi lirycznej • Charakteryzuje podmiot liryczny • Rozpoznaje epitety • Rozpoznaje porównanie • Wyjaśnia przenośne znaczenie wypowiedzi osoby mówiącej 	
	III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	<ul style="list-style-type: none"> • Tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opowiadanie, opis, sprawozdanie – III.2.1 • Wygłasza z pamięci tekst, ze zrozumieniem oraz odpowiednią intonacją, dykcją, właściwym akcentowaniem, z odpowiednim napięciem emocjonalnym i z następstwem pauz – III.2.2 • Redaguje notatki – III.2.4 	<ul style="list-style-type: none"> • Recytuje wiersz • Redaguje tekst w roli prezentera z wykorzystaniem podanego słownictwa • Wygłasza tekst w roli prezentera telewizyjnego • Redaguje dialog między bohaterami wiersza • Redaguje opis obrazu według wskazówek • Uzupełnia notatkę na temat wiersza • Redaguje wypowiedź w roli bohatera o jego pragnieniach i marzeniach, stosując czasowniki w 1 os. l. pojedynczej • Redaguje dialog • Redaguje dialog z zastosowaniem wyrazów z <i>ó, u, rz, ź, ch</i> w zakończeniach • Opisuje zdjęcie, stosując przymiotniki w różnych stopniach • Redaguje artykuł prasowy – relację z przebiegu zjawiska atmosferycznego wg schematu, stosując odpowiednie słownictwo • Interpretuje głosowo utwór poetycki, oddając intonacją 	

			<ul style="list-style-type: none"> i barwą głosu nastrój towarzyszący zdarzeniom Redaguje opowiadanie fantastyczne wyjaśniające powstanie zjawiska atmosferycznego 	
	IV. Samokształcenie	<ul style="list-style-type: none"> Gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje – IV.3 	<ul style="list-style-type: none"> Cytuje fragmenty dotyczące bohatera wiersza 	
SPRAWDZANE UMIEJĘTNOŚCI	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich</p> <ul style="list-style-type: none"> Wyodrębnia obrazy poetyckie – I.1.1 Zna i rozpoznaje w tekście literackim: epitet, porównanie, przenośnię, uosobienie, apostrofę oraz określa ich funkcję – I.1.4 Opowiada o wydarzeniach fabuły – I.1.7 Ustala kolejność zdarzeń – I.1.7 Charakteryzuje podmiot liryczny, bohatera w czytanych utworach – I.1.9 Wskazuje w utworze bohaterów głównych oraz wskazuje ich cechy – I.1.11 Nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany utwór – I.1.14 Objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach – I.1.15 <p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury</p> <ul style="list-style-type: none"> Rozumie swoistość tekstów przynależnych do sztuk audiowizualnych – I.2.8 Wskazuje cechy charakterystyczne przekazów audiowizualnych – I.2.9 <p>II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka</p> <ul style="list-style-type: none"> Rozróżnia synonimy, rozumie ich funkcję w tekście i stosuje w swoich wypowiedziach – II.2.8 <p>II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego</p> <ul style="list-style-type: none"> Rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (przymiotnik) i określa ich funkcję w tekście – II.1.1 Rozpoznaje formy przypadków, liczby i rodzaju: rzeczownika, przymiotnika i określa ich funkcje w wypowiedzi – II.1.4 Stosuje poprawne formy wyrazów odmiennych – II.1.6 Poprawnie stopniuje przymiotniki oraz używa ich we właściwych kontekstach – II.1.7 <p>II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja</p> <ul style="list-style-type: none"> Pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje zasady pisowni – II.4.1 <p>III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki</p> <ul style="list-style-type: none"> Dokonuje selekcji informacji III.1.5 			

	<p>III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opowiadanie, opis, sprawozdanie – III.2.1 • Wygłasza z pamięci tekst, ze zrozumieniem oraz z odpowiednią intonacją, dykcją, właściwym akcentowaniem, odpowiednim napięciem emocjonalnym i z następstwem pauz – III.2.2 • Redaguje notatki – III.2.4 <p>IV. Samokształcenie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje – IV.3 			
GDZIE STOPY NASZE				
Podjąć wyzwanie				
<p>Gdzie stopy nasze (plansza), s. 92</p> <p>Konstanty Ildefons – Gałczyński <i>Kronika olsztyńska</i> (fragment), s. 94</p> <p>Części mowy – liczebnik. Pisownia <i>nie</i> z liczebnikami, s. 97</p> <p>Juliusz Verne <i>Początek wielkiej przygody</i>, s. 100</p> <p>Słownik poprawnej polszczyzny, s. 107</p> <p>Paweł Beręsewicz <i>Próba odwagi</i>, s. 109</p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Omawia elementy świata przedstawionego – I.1.1 • Wyodrębnia obrazy poetyckie – I.1.1 • Opowiada o wydarzeniach fabuły – I.1.7 • Ustala kolejność zdarzeń I.1.7 • Charakteryzuje podmiot liryczny w czytanych utworach – I.1.9 • Rozróżnia narrację pierwszoosobową i trzecioosobową oraz wskazuje ich funkcje w utworze – I.1.10 • Wskazuje w utworze bohaterów głównych oraz wskazuje ich cechy – I.1.11 • Nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany utwór – I.1.14 	<ul style="list-style-type: none"> • Identyfikuje osobę mówiącą w wierszu • Rozpoznaje osobę mówiącą w utworze, bohatera wiersza • Wyjaśnia obrazy poetyckie • Charakteryzuje podmiot zbiorowy jako rodzaj podmiotu lirycznego • Określa elementy świata przedstawionego (bohaterów, czas, miejsce, wydarzenia) • Nazywa uczucia bohatera • Porządkuje plan tekstu • Poszczególnym punktom planu przyporządkowuje właściwy fragment tekstu • Cytuje fragmenty informujące o wydarzeniach i uczuciach bohatera • Nazywa uczucia bohatera, korzystając ze słownika synonimów • Nazywa swoje wrażenia po lekturze tekstu z wykorzystaniem podanego słownictwa • Przedstawia sytuację ukazaną w utworze • Charakteryzuje narratora trzecioosobowego i wszechwiedzącego • Omawia cechy, motywację i przyczyny działań bohatera 	
<p>Części mowy – czasownik. Pisownia <i>nie</i> z czasownikami, s. 114</p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tek-</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Określa temat i główną myśl utworu – I.2.3 	<ul style="list-style-type: none"> • Określa temat wiersza 	

<p>Henryk Sienkiewicz <i>W pustyni i w puszczy</i>, (fragment), s. 117</p> <p>Nikos Chadzinikolau <i>Mit o Heraklesie</i> (fragment), s. 122</p> <p>Tryby czasownika. Pisownia cząstek <i>-bym</i>, <i>-byś</i>, <i>-by</i>, s. 131</p> <p>Marek Kamiński <i>Razem na bieguny</i> (fragment), s.134</p> <p>Zofia Beszczyńska <i>podróże</i>, s.138</p> <p>LEKTURA Juliusz Verne <i>W 80 dni dookoła świata</i> – lektura uzupełniająca</p>	<p>stów kultury</p> <p>II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka</p> <p>II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego</p> <p>II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja</p>	<ul style="list-style-type: none"> Określa sytuację komunikacyjną i rozumie jej wpływ na kształt wypowiedzi – II.3.3 Rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikacji (np. gest, mimika, postawa ciała) – II.3.4 Rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (czasownik, rzeczownik, liczebnik) i określa ich funkcję w tekście – II.1.1 Rozpoznaje bezosobowe formy czasownika: formy zakończone na <i>-no</i>, <i>-to</i>; rozumie ich znaczenie w wypowiedzi oraz funkcję w tekście – II.1.3 Rozpoznaje formy przypadków, liczby i rodzaju: rzeczownika, liczebnika i określa ich funkcje w wypowiedzi – II.1.4 Stosuje poprawne formy wyrazów odmiennych – II.1.6 Rozpoznaje formy: liczby, osoby, czasu, trybu i rodzaju czasownika i określa ich funkcje w wypowiedzi – II.1.4 Pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje zasady pisowni – II.4.1 Poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka, znaku zapytania, znaku wykrzyknienia, cudzysłowu, dwukropka, średnika, nawiasu – II.4.2 	<ul style="list-style-type: none"> Opisuje sytuację przedstawioną na rysunku Rozpoznaje liczebniki Odróżnia liczebniki główne od porządkowych Tworzy związki liczebników głównych z rzeczownikami Przekształca związki liczebników głównych z rzeczownikami w związki liczebników porządkowych z rzeczownikami Zapisuje słownie liczebniki Odmienia przez przypadki liczebniki główne i porządkowe Rozpoznaje czasowniki w tekście Określa formy gramatyczne czasowników: osobę, liczbę, rodzaj, czas Stosuje odpowiednie formy gramatyczne czasowników Wśród form nieosobowych czasownika rozróżnia bezokoliczniki i formy zakończone na <i>-no</i>, <i>-to</i> Tworzy od bezokoliczników nieosobowe formy zakończone na <i>-no</i>, <i>-to</i> Rozpoznaje tryb oznajmujący, rozkazujący i przypuszczający czasowników Stosuje czasowniki w trybie oznajmującym, rozkazującym i przypuszczającym Zgodnie z zasadami pisze cząstkę <i>nie</i> z liczebnikami, przysłówkami, przymiotnikami, rzeczownikami Zna wyjątki od zasady pisowni <i>nie</i> z liczebnikami Określa intencje wypowiedzi, uwzględniając znaki interpunkcyjne: wykrzyknik, znak zapytania, wielokropek Przeczenie <i>nie</i> z czasownikami pisze rozdzielnie Stosuje zasady pisowni <i>nie</i> z różnymi częściami mowy Stosuje zasady pisowni łącznej z osobowymi formami 	
--	--	---	---	--

			<p>czasownika</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stosuje zasady pisowni rozłącznej z bezokolicznikiem, wyrazami typu <i>można, trzeba, warto</i> oraz bezosobowymi formami czasownika zakończonymi na <i>-no, -to</i> 	
	<p>III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uczestniczy w rozmowie na zadany temat – III.1.1 • Tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednie do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny – III.1.3 • Dokonuje selekcji informacji – III.1.5 	<ul style="list-style-type: none"> • Uczestniczy w rozmowie o sposobach zdobywania informacji • Redaguje wypowiedź w roli z wykorzystaniem czasowników w trybie rozkazującym, słownictwa określającego następstwo w czasie, stosunki • Redaguje kartkę pocztową (lub e-mail) z użyciem wyrazów we wskazanych formach • Dyskutuje na temat postaci mitycznej w kontekście współczesnych czasów • Uzasadnia swoje zdanie w dyskusji • Gromadzi informacje o bohaterze • Redaguje dziennik w imieniu bohatera lirycznego • Prezentuje przygody bohatera w dowolnej formie 	
	<p>III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opowiadanie (twórcze, odtwórcze), życzenia, tekst o charakterze argumentacyjnym – III.2.1 • Tworzy plan odtwórczy tekstu – III.2.3 • Redaguje notatki – III.2.4 	<ul style="list-style-type: none"> • Redaguje wypowiedź w 1. os. liczby mnogiej czasu przeszłego na podany temat • Opowiada w imieniu grupy powiązanej wspólnymi dążeniami, emocjami, przekonaniami o wydarzeniu • Uzupełnia plan wydarzeń dziennika • Redaguje fragment dziennika w roli bohatera • Redaguje plan zdarzeń • Redaguje opowiadanie z narratorem trzecioosobowym i wszechwiedzącym • Tworzy zwięzłą notatkę o czynach bohatera • Redaguje uzasadnienie decyzji nagrodzenia bohatera • Redaguje dialog z wykorzystaniem czasowników we wskazanych formach • Redaguje wypowiedź bohatera, wyrażając życzenie w trybie rozkazującym • Redaguje wypowiedź, wyrażając potrzebę w trybie przypuszczającym 	
	<p>IV. Samokształ-</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Doskonali głośne czytanie – IV.1 • Doskonali różne formy zapisywania 	<ul style="list-style-type: none"> • Korzysta z informacji zawartych w słowniku poprawnej polszczyzny 	

	cenie	<p>informacji – IV.2</p> <ul style="list-style-type: none"> • Korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcionuje informacje – IV.3 • Korzysta ze słowników ogólnych języka polskiego, także specjalistycznych – IV.5 	<ul style="list-style-type: none"> • Czyta głośno tekst z odpowiednią intonacją i natężeniem głosu, oddając nastrój i uczucia bohatera • Sprawdza w odpowiednich źródłach poprawność formy czasowników • Poszukuje informacji na podany temat • Uzupełnia notatkę na podstawie wiersza 	
SPRAWDZANE UMIEJĘTNOŚCI	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich</p> <ul style="list-style-type: none"> • Omawia elementy świata przedstawionego – I.1.1 • Wyodrębnia obrazy poetyckie – I.1.1 • Opowiada o wydarzeniach fabuły – I.1.7 • Ustala kolejność zdarzeń – I.1.7 • Charakteryzuje podmiot liryczny w czytanych utworach – I.1.9 • Rozróżnia narrację pierwszoosobową i trzecioosobową oraz wskazuje ich funkcje w utworze – I.1.10 • Wskazuje w utworze bohaterów głównych oraz wskazuje ich cechy – I.1.11 • Nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany utwór – I.1.14 <p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury</p> <ul style="list-style-type: none"> • Określa temat i główną myśl utworu – I.2.3 <p>II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka</p> <ul style="list-style-type: none"> • Określa sytuację komunikacyjną i rozumie jej wpływ na kształt wypowiedzi – II.3.3 • Rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikacji (np. gest, mimika, postawa ciała) – II.3.4 <p>II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (czasownik, rzeczownik, liczebnik) i określa ich funkcję w tekście – II.1.1 • Rozpoznaje bezosobowe formy czasownika: formy zakończone na <i>-no</i>, <i>-to</i>; rozumie ich znaczenie w wypowiedzi oraz funkcję w tekście – II.1.3 • Rozpoznaje formy przypadków, liczby i rodzaju: rzeczownika, liczebnika i określa ich funkcje w wypowiedzi – II.1.4 • Stosuje poprawne formy wyrazów odmiennych – II.1.6 • Rozpoznaje formy: liczby, osoby, czasu, trybu i rodzaju czasownika i określa ich funkcje w wypowiedzi – II.1.4 <p>II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Píše poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje zasady pisowni – II.4.1 • Poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka, znaku zapytania, znaku wykrzyknienia, cudzysłowu, 			

	<p>dwukropka, średnika, nawiasu – II.4.2</p> <p>III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uczestniczy w rozmowie na zadany temat – III.1.1 • Tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednia do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny – III.1.3 • Dokonuje selekcji informacji – III.1.5 <p>III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opowiadanie (twórcze, odtwórcze), życzenia, tekst o charakterze argumentacyjnym – III.2.1 • Tworzy plan odtwórczy tekstu – III.2.3 • Redaguje notatki – III.2.4 <p>IV. Samokształcenie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Doskonali głośne czytanie – IV.1 • Doskonali różne formy zapisywania informacji – IV.2 • Korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje – IV.3 • Korzysta ze słowników ogólnych języka polskiego, także specjalistycznych – IV.5 			
W drodze do celu				
<p>Ludmiła Marjańska <i>Słońce – gorąca gwiazda</i>, s. 140</p> <p>C.W. Ceram, <i>Bajka o biednym chłopcu, który znalazł skarb</i> (fragment), s. 143</p> <p>Jan Parandowski <i>Tułaczka Odysusza</i>, s. 148</p> <p>Części mowy – czasownik. Czasowniki dokonane i niedoko-</p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Omawia elementy świata przedstawionego – I.1.1 • Wyodrębnia obrazy poetyckie – I.1.1 • Omawia funkcję elementów konstrukcyjnych utworu, w tym: tytułu – I.1.5 • Ustala kolejność zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność – I.1.7 • Charakteryzuje podmiot liryczny w czytanych utworach – I.1.9 • Charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9 • Opowiada o wydarzeniach fabuły – I.1.7 • Ustala kolejność zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność – I.1.7 	<ul style="list-style-type: none"> • Opisuje sytuację bohaterów utworu • Omawia związek tytułu wiersza z jego treścią • Rozmawia na temat oceny postaci historycznej • Porządkuje na osi czasu fakty z życia postaci historycznej • Analizuje sytuację umożliwiającą realizację marzeń • Uzupełnia etapy podróży bohatera • Przedstawia wydarzenia w ciągu przyczynowo-skutkowym • Omawia akcję • Wyodrębnia wątek • Identyfikuje utwór jako jednowątkowy lub wielowątkowy • Opowiada o wydarzeniach fabuły 	

<p>nane, s. 158</p> <p>Olaf Fritsche <i>Skarb Troi</i> (fragment), s. 160</p> <p>Prezentujemy ofertę biura podróży, s. 166</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Charakteryzuje bohatera w czytanych utworach – I.1.9 • Wskazuje i omawia wątek główny oraz wątki poboczne – I.1.13 • Objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach – I.1.15 		
<p>Części mowy – przysłówki. Pisownia <i>nie</i> z przysłówkami, s. 167</p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Identyfikuje wypowiedź jako tekst informacyjny – I.2.1 • Określa temat i główną myśl tekstu – I.2.3 	<ul style="list-style-type: none"> • Określa temat wiersza • Określa cechy notatki biograficznej 	
<p>Joanna Kulmowa <i>Taka droga, co nie ma końca</i>, s. 169</p> <p>LEKTURA Wybrany mit z podstawy programowej: tułaczka Odyseusza</p>	<p>II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (przysłówki) i określa ich funkcję w tekście – II.1.1 • Odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych – II.1.2 • Odróżnia czasowniki dokonane od niedokonanych – II.1.3 • Poprawnie stopniuje przysłówki oraz używa ich we właściwych kontekstach – II.1.7 	<ul style="list-style-type: none"> • Odróżnia czasowniki dokonane od czasowników niedokonanych • Tworzy czasowniki dokonane i niedokonane od bezokoliczników • Rozpoznaje przysłówki jako nieodmienną część mowy • Zadaje pytania o przysłówki • Tworzy związki przysłówka z czasownikiem do opisu sytuacji przedstawionej na rysunku • Stopniuje przysłówki • Rozpoznaje przysłówki niepodlegające stopniowaniu 	
<p>LEKTURA Olaf Frische <i>Skarb Troi</i> – lektura uzupełniająca</p>	<p>II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje zasady pisowni – II.4.1 	<ul style="list-style-type: none"> • Stosuje zasady pisowni łącznej <i>nie</i> z przysłówkami pochodzącymi od przymiotników w stopniu równym • Stosuje zasady pisowni rozdzielnej <i>nie</i> z przysłówkami w stopniu wyższym i najwyższym oraz niepodlegającymi stopniowaniu 	
	<p>III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednią do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny – III.1.3 • Dokonuje selekcji informacji – III.1.5 • Rozróżnia i wskazuje środki perswazji, rozumie ich funkcję – III.1.6 	<ul style="list-style-type: none"> • Przygotowuje ofertę biura podróży • Określa cel wycieczki • Opracowuje trasę wycieczki, korzystając z różnych źródeł informacji • Podaje informacje przydatne uczestnikom • Redaguje hasła reklamowe • Opracowuje mapki • Wykorzystuje podane słownictwo • Analizuje metody perswazji i inscenizuje rozmowę w roli 	

	<p>III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opowiadanie (twórcze i odtwórcze), opis (w tym opis przeżyć wewnętrznych), sprawozdanie, życzenia, tekst o charakterze argumentacyjnym – III.2.1 • Redaguje notatki – III.2.4 	<ul style="list-style-type: none"> • W roli postaci przedstawionej na fotografii opisuje krajobraz, swoje odczucia i myśli • Redaguje kilkuzdaniową wypowiedź • Redaguje notatkę biograficzną o postaci historycznej • Redaguje relację z wydarzeń w roli bohatera wg instrukcji • Uzupełnia notatkę • Redaguje opowiadanie wg instrukcji (miejsce i czas zdarzeń, losy bohaterów, szczegółowy plan zdarzeń) • Redaguje dialog z zastosowaniem przysłówków z przeczeniem <i>nie</i> 	
	<p>IV. Samokształcenie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje – V.3 	<ul style="list-style-type: none"> • Wyszukuje w dostępnych źródłach informacje na dany temat • Korzysta z różnych źródeł informacji 	
<p>SPRAWDZANE WYMAGANIE</p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wyodrębnia obrazy poetyckie – I.1.1 • Omawia funkcję elementów konstrukcyjnych utworu, w tym: tytułu – I.1.5 • Ustala kolejność zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność – I.1.7 • Charakteryzuje podmiot liryczny w czytanych utworach – I.1.9 • Charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9 • Opowiada o wydarzeniach fabuły – I.1.7 • Ustala kolejność zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność – I.1.7 • Charakteryzuje bohatera w czytanych utworach – I.1.9 • Wskazuje i omawia wątek główny oraz wątki poboczne – I.1.13 • Objasnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach – I.1.15 <p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identyfikuje wypowiedź jako tekst informacyjny – I.2.1 • Określa temat i główną myśl tekstu – I.2.3 <p>II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (przysłówki) i określa ich funkcję w tekście – II.1.1 • Odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych – II.1.2 • Odróżnia czasowniki dokonane od niedokonanych – II.1.3 • Poprawnie stopniuje przysłówki oraz używa ich we właściwych kontekstach – II.1.7 			

	<p>II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje zasady pisowni – II.4.1 <p>III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednie do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny – III.1.3 • Dokonuje selekcji informacji – III.1.5 • Rozróżnia i wskazuje środki perswazji, rozumie ich funkcję – III.1.6 <p>III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opowiadanie (twórcze i odtwórcze), opis (w tym opis przeżyć wewnętrznych), sprawozdanie, życzenia, tekst o charakterze argumentacyjnym – III.2.1 • Redaguje notatki – III.2.4 			
Ocalmy Ziemię!				
<p>Części mowy – zaimek, s. 174</p> <p>Kazimierz Śladowski, <i>Zieleń</i>, s. 177</p> <p>Odmiana zaimków, s. 179</p> <p>Piszemy list oficjalny, s. 181</p> <p>Części mowy – przyimek. Wyrażenie przyimkowe, s. 183</p> <p>To nasza Ziemia (plakat), s. 186</p> <p>Nieodmienne części mowy. Wykrzyknik i partykuła, s. 188</p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Omawia funkcję elementów konstrukcyjnych utworu, w tym: tytułu – I.1.5 • Charakteryzuje podmiot liryczny w czytanych utworach – I.1.9 • Wyodrębnia obrazy poetyckie – I.1.1 • Objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach – I.1.15 • Zna i rozpoznaje w tekście literackim: powtórzenie oraz określa ich funkcję – I.1.4 • Nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany utwór – I.1.14 • Objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach – I.1.15 	<ul style="list-style-type: none"> • Omawia związek tytułu z treścią wiersza • Identyfikuje podmiot zbiorowy • Wyjaśnia związki frazeologiczne • Objaśnia przenośne znaczenia obrazu poetyckiego • Określa przyczyny i skutki działalności człowieka w środowisku • Proponuje rozwiązania sytuacji problemowych • Identyfikuje elementy ikonografii • Analizuje postępowanie bohaterów • Wskazuje różnice i podobieństwa postaw • Wyjaśnia znaczenie przenośne związków wyrazowych • Opisuje wrażenia po lekturze wiersza z wykorzystaniem podanego słownictwa • Odróżnia związki wyrazowe o znaczeniu dosłownym od związków o znaczeniu przenośnym • Określa nastrój wiersza • Rozpoznaje powtórzenie jako środek stylistyczny w wierszu • Określa funkcję powtórzenia w tekście 	
	<p>I. Kształcenie literackie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Określa temat i główną myśl tekstu – I.2.3 	<ul style="list-style-type: none"> • Określa temat utworu • Przygotowuje muzyczną ilustrację wiersza 	

Renata Opala <i>Kosmiczne wakacje</i> (fragment), s. 190	i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	<ul style="list-style-type: none"> Dokonyje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny (np. rysunek) – I.2.12 	<ul style="list-style-type: none"> Odczytuje myśl główną plakatu 	
	II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka	<ul style="list-style-type: none"> Identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi – II.3.2 Określa sytuację komunikacyjną i rozumie jej wpływ na kształt wypowiedzi – II.3.3 	<ul style="list-style-type: none"> Określa nadawcę, adresata, cel i temat listu Rozpoznaje elementy listu oficjalnego 	
	II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka	<ul style="list-style-type: none"> Rozpoznaje słownictwo neutralne i wartościujące, rozumie jego funkcję w tekście – II.2.6. 	<ul style="list-style-type: none"> Odróżnia wyrazy wyrażające uczucia mówiącego od wyrazów służących do zawołania kogoś lub naśladowania dźwięków 	
	II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego	<ul style="list-style-type: none"> Rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (czasownik, rzeczownik, przymiotnik, przysłówki, zaimek, przyimek, wykrzyknik, partykuła) i określa ich funkcję w tekście – II.1.1 Odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych – II.1.2 Odróżnia czasowniki dokonane od niedokonanych – II.1.3 Rozpoznaje formy przypadków, liczby, osoby, czasu, trybu i rodzaju: rzeczownika, przymiotnika i określa ich funkcje w wypowiedzi – II.1.4 Stosuje poprawne formy wyrazów odmiennych – II.1.6 	<ul style="list-style-type: none"> Uzasadnia użycie formy rozkazującej czasowników Analizuje celowość zastosowania powtórzeń Analizuje celowość zastosowania wielkiej litery rzeczowników pospolitych Rozpoznaje zaimki w tekście Wprowadza zaimki do tekstu w zamian za rzeczownik, przymiotnik, liczebnik, przysłówki Unika powtórzeń, stosując zaimki Zadaje pytania o zaimki Zastępuje zaimek odpowiednią częścią mowy Odróżnia zaimki odmieniające się od nieodmieniających Określa formę gramatyczną zaimków Stosuje formy dłuższe zgodnie z zasadami Używa poprawnych form zaimków Określa przypadek rzeczowników w związku z przyimkiem Tworzy związki rzeczowników z przyimkami Rozpoznaje przyimek jako niesamodzielną część mowy określającą relację dotyczącą miejsca, czasu Rozpoznaje przyimek w wrażeniu przyimkowym Uzupełnia tekst wyrażeniami przyimkowymi Łączy przyimki z rzeczownikiem w odpowiednim przypadku 	

			<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje w tekście wykrzyknik jako nieodmienną część mowy • Odróżnia wyrazy wyrażające uczucia mówiącego od wyrazów służących do zawołania kogoś lub naśladowania dźwięków • Rozpoznaje w tekście partykułę jako nieodmienną i niesamodzielną część mowy • Określa funkcję partykuły w tekście • Określa funkcję wykrzykników w wypowiedzi • Zapisuje słownie liczebniki główne i porządkowe • Wypisuje z tekstu czasowniki dokonane • Stosuje poprawne formy wyrazu • Nazywa części mowy • Określa formy gramatyczne wyrazów odmiennych 	
	II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja	<ul style="list-style-type: none"> • Pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje zasady pisowni – II.4.1 	<ul style="list-style-type: none"> • Stosuje zasady pisowni rozdzielnej przyimków • Poprawnie zapisuje przyimki powstałe z połączenia kilku wyrazów • Stosuje w pisowni przeczenie <i>nie</i> zgodnie z zasadami ortograficznymi 	
	III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	<ul style="list-style-type: none"> • Dokonuje selekcji informacji – III.1.5 • Tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednią do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny – III.1.3 • Rozróżnia i wskazuje środki perswazji, rozumie ich funkcję – III.1.6 	<ul style="list-style-type: none"> • Wyszukuje informacje w tekście • Gromadzi informacje dotyczące osoby mówiącej w wierszu • Gromadzi określenia do opisu drogi przedstawionej w utworze • Redaguje tekst z wyrażeniami przyimkowymi • Używa wyrażeń przyimkowych określających stosunki przestrzenne • Redaguje kilkudzaniową wypowiedź syntetyzującą informacje • Tworzy pracę graficzną na dany temat • Rozpoznaje pytanie, przeczenie, przypuszczenie, potwierdzenie, polecenie, wzmocnienie sensu wypowiedzi • Stosuje partykuły i wykrzykniki w wypowiedzi • Redaguje fragment pamiętnika w roli bohatera • Przekształca tekst na wypowiedź w czasie przeszłym 	

	<p>III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis, list – III.2.1 • Tworzy plan odtwórczy tekstu – III.2.3 	<ul style="list-style-type: none"> • Opisuje drogę • Projektuje zdarzenia rozpoczynające akcję filmu • Redaguje list oficjalny • Opisuje plakat • Uzupełnia plan główny podpunktami planu szczegółowego 	
	<p>IV. Samokształcenie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje – IV.3 • Doskonali ciche i głośne czytanie – IV.1 • Korzysta ze słowników ogólnych języka polskiego, także specjalistycznych – IV.5 	<ul style="list-style-type: none"> • Na podstawie różnych źródeł ustala znaczenie znaków informacyjnych i miejsce ich występowania • Oddaje nastój wiersza, czytając na głos • Stosuje poprawne formy wyrazu, wykorzystując informacje ze słownika poprawnej polszczyzny 	
<p>SPRAWDZANE UMIEJĘTNOŚCI</p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich</p> <ul style="list-style-type: none"> • Omawia funkcję elementów konstrukcyjnych utworu, w tym: tytułu – I.1.5 • Charakteryzuje podmiot liryczny w czytanych utworach – I.1.9 • Wyodrębnia obrazy poetyckie – I.1.1 • Objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach – I.1.15 • Zna i rozpoznaje w tekście literackim: powtórzenie oraz określa ich funkcję – I.1.4 • Nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany utwór – I.1.14 • Objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach – I.1.15 <p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury</p> <ul style="list-style-type: none"> • Określa temat i główną myśl tekstu – I.2.3 • Dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny (np. rysunek) – I.2.12 <p>II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi – II.3.2 • Określa sytuację komunikacyjną i rozumie jej wpływ na kształt wypowiedzi – II.3.3 <p>II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje słownictwo neutralne i wartościujące, rozumie jego funkcję w tekście – II.2.6 <p>II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (czasownik, rzeczownik, przymiotnik, przysłówki, zaimek, przyimek, wykrzyknik, partykuła) i określa ich funkcję w tekście – II.1.1 			

	<ul style="list-style-type: none"> • Odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych – II.1.2 • Odróżnia czasowniki dokonane od niedokonanych – II.1.3 • Rozpoznaje formy przypadków, liczby, osoby, czasu, trybu i rodzaju: rzeczownika, przymiotnika i określa ich funkcje w wypowiedzi – II.1.4 • Stosuje poprawne formy wyrazów odmiennych – II.1.6 <p>II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Píše poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje zasady pisowni – II.4.1 <p>III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dokonuje selekcji informacji – III.1.5 • Tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednie do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny – III.1.3 • Rozróżnia i wskazuje środki perswazji, rozumie ich funkcję – III.1.6 <p>III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis, list – III.2.1 • Tworzy plan odtwórczy tekstu – III.2.3 <p>IV. Samokształcenie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Doskonali ciche i głośne czytanie – IV.1 • Korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje – IV.3 • Korzysta ze słowników ogólnych języka polskiego, także specjalistycznych – IV.5 		
ŚWIAT LUDZKICH SPRAW			
Ważne, ważniejsze, najważniejsze			
<p>Świat ludzkich spraw (plansza), s. 194</p> <p>Olga Tokarczuk <i>Loteria</i> (fragment), s. 196</p> <p>Tadeusz Baranowski <i>Pieniądze szczęścia nie dają</i>, s. 201</p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Omawia elementy świata przedstawionego – I.1.1 • Rozpoznaje czytany utwór jako baśń, bajkę oraz wskazuje jego cechy – I.1.3 • Zna i rozpoznaje w tekście literackim: wyraz dźwiękonaśladowczy oraz określa ich funkcję – I.1.4 • Omawia funkcję elementów konstrukcyjnych utworu, w tym: tytułu – I.1.5 • Rozpoznaje elementy rytmizujące • Opowiada o wydarzeniach fabuły z wykorzystaniem podanego słownictwa • Porządkuje wydarzenia tworzące akcję • Rozpoznaje epizody w fabule • Odróżnia elementy należące do fabuły od elementów akcji utworu • Wyjaśnia tytuł utworu • Wyjaśnia przenośne znaczenie przysłowia zawartego w tytule utworu • Nazywa wrażenia po przeczytaniu komiksu 	

<p>Podział wypowiedzeń. Powtórzenie, s. 207</p> <p><i>Ballada o szczęściu</i>, słowa i muzyka: siostra Magdalena Nazaretanka, s. 210</p> <p>Ferenc Molnár <i>Chłopcy z Placu Broni</i> (fragment), s. 212</p> <p>Leopold Staff <i>Czucie niewinne</i>, s. 216</p> <p>Henryk Sienkiewicz <i>Bajka</i>, s. 218</p> <p>Pisownia wyrazów z <i>rz</i>, <i>ż</i>, <i>ch</i>, <i>h</i> – inne reguły, s. 221</p> <p>Ignacy Krasicki <i>Kruk i lis</i>, <i>Syn i ojciec</i>, <i>Pszczola i szerszeń</i>; Adam Mickiewicz <i>Lis i Kozieł</i>; <i>Ezop Trzcina i oliwka</i>, s. 223–225</p> <p>Zdanie pojedyncze rozwinęte i nierozwinęte, s. 227</p>		<p>wypowiedź, w tym wers, rym, strofę, refren – I.1.6</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opowiada o wydarzeniach fabuły – I.1.7 • Ustala kolejność zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność – I.1.7 • Charakteryzuje podmiot liryczny, bohatera w czytanych utworach – I.1.9 • Rozróżnia narrację pierwszoosobową i trzecioosobową oraz wskazuje ich funkcje w utworze – I.1.10 • Wskazuje w utworze bohaterów głównych oraz wskazuje ich cechy – I.1.11 • Nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany utwór – I.1.14 • Objasnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach – I.1.15 • Wyraża własny sąd o postaciach – I.1.18 	<ul style="list-style-type: none"> • Ocenia zachowanie bohaterów z wykorzystaniem słownictwa • Podaje przykłady komicznych zachowań, sytuacji i wypowiedzi bohaterów komiksu • Wyjaśnia związek tytułu z treścią utworu • Rozpoznaje wyrazy dźwiękonaśladowcze • Określa funkcje wyrazów dźwiękonaśladowczych • Wymienia elementy rytmizujące wiersz • Charakteryzuje narratora • Omawia sposób ujawniania się narratora • Określa sytuację wypowiedzi podmiotu lirycznego • Opisuje odczucia podmiotu lirycznego • Określa przyczyny przeżyć podmiotu lirycznego • Cytuje wypowiedź podmiotu lirycznego informującą o przeżyciach • Rozpoznaje cechy baśni w opowiadanym utworze • Wymienia elementy świata przedstawionego • Opowiada zwięźle fabułę • Porównuje utwory o tym samym motywie • Wyjaśnia przenośny sens wypowiedzi bohaterów • Odnosi do własnych doświadczeń sytuację przedstawioną w utworze • Określa cechy gatunkowe baśni • Przypisuje zwierzętom i roślinom ustalone znaczenia • Opowiada treść bajki • Wypisuje bohaterów utworu • Nazywa cechy bohaterów • Odróżnia wiersz od prozy • Identyfikuje bajkę • Czyta głośno bajkę • Tworzy bajkę wg wskazówek 	
<p>LEKTURA Ferenc Molnár <i>Chłopcy z Placu Broni</i> – lektura obowiązkowa</p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Określa główną myśl tekstu – I.2.3 • Charakteryzuje komiks jako tekst kultury, wskazuje charakterystyczne dla niego cechy – I.2.7 • Odnosi treści tekstów kultury do 	<ul style="list-style-type: none"> • Odnosi przeżycia postaci przedstawionych na ilustracji do własnych doświadczeń • Identyfikuje komiks • Wyjaśnia główną myśl utworu • Formułuje morał 	

LEKTURA Wybrane bajki z podstawy programowej, podr. s. 223–225	kultury	własnego doświadczenia – I.2.11		
	II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka	<ul style="list-style-type: none"> Określa sytuację komunikacyjną i rozumie jej wpływ na kształt wypowiedzi – II.3.3 Rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikacji (np. gest, mimika, postawa ciała) – II.3.4 	<ul style="list-style-type: none"> Nazywa wydarzenia Odczytuje uczucia postaci przedstawionych na ilustracji z gestów, mimiki, postawy ciała Opisuje sytuację przedstawioną na ilustracji z użyciem zdań pytających lub rozkazujących Określa sytuację wymagającą użycia określeń wykrzyknikowych 	
	II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego	<ul style="list-style-type: none"> Nazywa części zdania i rozpoznaje ich funkcję składniowe w wypowiedzeniach (podmiot, orzeczenie, dopełnienie, przydawka, okolicznik) – II.1.8 Rozpoznaje związki wyrazów w zdaniu – II.1.10 Rozpoznaje w tekście typy wypowiedzeń: zdanie pojedyncze, zdania złożone, równoważniki zdań, rozumie ich funkcje i stosuje w praktyce językowej – II.2.12 Przekształca konstrukcje składniowe, np. zdania złożone w pojedyncze i odwrotnie, zdania w równoważniki zdań i odwrotnie – II.1.13 	<ul style="list-style-type: none"> Rozpoznaje wypowiedzenia ze względu na cel wypowiedzi, zabarwienie uczuciowe, obecność orzeczenia Nadaje tytuły rysunkom, stosując zdania pojedyncze Przekształca zdanie pojedyncze na zdanie złożone Rozpoznaje wypowiedzenia wykrzyknikowe Nazywa emocje i uczucia wyrażone za pomocą wypowiedzeń wykrzyknikowych Rozpoznaje orzeczenia Odróżnia zdania pojedyncze od złożonych Zadaje pytania do wyrazów w związku wyrazowym Rozpoznaje podmiot Wyróżnia określenia podmiotu i orzeczenia Rozpoznaje zdanie rozwinięte i nierozwinięte Rozbudowuje zdania pojedyncze nierozwinięte w zdania pojedyncze rozwinięte 	
	II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja	<ul style="list-style-type: none"> Pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje zasady pisowni – II.4.1 Poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka, znaku zapytania, znaku wykrzyknienia – II.4.2 	<ul style="list-style-type: none"> Uzasadnia użycie <i>rz, ź, ch, h</i> w wyrazach Podaje przykłady odstępstw od reguł pisowni <i>rz, ź, ch, h</i> Stosuje zasady interpunkcji w zdaniach złożonych Stosuje znaki interpunkcyjne dla podkreślenia emocji i uczuć 	
	III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	<ul style="list-style-type: none"> Uczestniczy w rozmowie na zadany temat – III.1.1 Tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednie do danej formy 	<ul style="list-style-type: none"> Wyraża uczucia związane z sytuacją, wykorzystując podane słownictwo Formułuje zasady zachowania się stosownego do uczuć postaci Redaguje kilkuzdaniową wypowiedź na temat 	

		<p>gatunkowej kompozycję i układ graficzny – III.1.3</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dokonuje selekcji informacji – III.1.5 	<ul style="list-style-type: none"> • Redaguje kilkudzaniową wypowiedź opisującą dźwięki • Gromadzi informacje o miejscu zdarzenia 	
	III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	<ul style="list-style-type: none"> • Tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opowiadanie (twórcze i odtwórcze), opis (w tym opis przeżyć wewnętrznych), list, sprawozdanie, życzenia, tekst o charakterze argumentacyjnym – III.2.1 • Tworzy plan odtwórczy tekstu – III.2.3 	<ul style="list-style-type: none"> • Opisuje wygląd postaci fantastycznej • Redaguje wypowiedź uzasadniającą z użyciem zdań złożonych oznajmujących • Redaguje plan tekstu z zastosowaniem równoważników zdań • Redaguje wypowiedź uzasadniającą w roli bohatera wiersza • Opisuje miejsce i uczucia z nim związane z wykorzystaniem słownictwa • Redaguje opowiadanie w czasie przeszłym z opisem miejsca, bohatera • Redaguje życzenia w nawiązaniu do bohatera baśni • Redaguje opowiadanie na podstawie ilustracji z użyciem wyrazów z <i>rz, ż, ch, h</i> • Tworzy tekst dyktanda sprawdzającego znajomość zasad ortograficznych oraz wyjątków w pisowni <i>rz, ż, ch, h</i> 	
	IV. Samokształcenie	<ul style="list-style-type: none"> • Korzysta ze słowników ogólnych języka polskiego, także specjalistycznych – IV.5 	<ul style="list-style-type: none"> • Określa dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów, korzystając ze słownika języka polskiego 	
SPRAWDZANE UMIEJĘTNOŚCI	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich</p> <ul style="list-style-type: none"> • Omawia elementy świata przedstawionego – I.1.1 • Rozpoznaje czytany utwór jako baśń, bajkę oraz wskazuje jego cechy – I.1.3 • Zna i rozpoznaje w tekście literackim: wyraz dźwiękonaśladowczy oraz określa ich funkcję – I.1.4 • Omawia funkcję elementów konstrukcyjnych utworu, w tym: tytułu – I.1.5 • Rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź, w tym wers, rym, strofę, refren – I.1.6 • Opowiada o wydarzeniach fabuły – I.1.7 • Ustala kolejność zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność – I.1.7 • Charakteryzuje podmiot liryczny, bohatera w czytanych utworach – I.1.9 • Rozróżnia narrację pierwszoosobową i trzecio osobową oraz wskazuje ich funkcje w utworze – I.1.10 • Wskazuje w utworze bohaterów głównych oraz wskazuje ich cechy – I.1.11 • Nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany utwór – I.1.14 • Objasnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach – I.1.15 • Wyraża własny sąd o postaciach – I.1.18 			

	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury</p> <ul style="list-style-type: none"> • Charakteryzuje komiks jako tekst kultury, wskazuje charakterystyczne dla niego cechy – I.2.7 • Określa główną myśl tekstu – I.2.3 • Odnosi treści tekstów kultury do własnego doświadczenia – I.2.11 <p>II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka</p> <ul style="list-style-type: none"> • Określa sytuację komunikacyjną i rozumie jej wpływ na kształt wypowiedzi – II.3.3 • Rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikacji (np. gest, mimika, postawa ciała) – II.3.4 <p>II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nazywa części zdania i rozpoznaje ich funkcję składniowe w wypowiedzeniach (podmiot, orzeczenie, dopełnienie, przydawka, okolicznik) – II.1.8 • Rozpoznaje związki wyrazów w zdaniu – II.1.10 • Rozpoznaje w tekście typy wypowiedzeń: zdanie pojedyncze, zdania złożone, równoważniki zdań, rozumie ich funkcje i stosuje w praktyce językowej – II.2.12 • Przekształca konstrukcje składniowe, np. zdania złożone w pojedyncze i odwrotnie, zdania w równoważniki zdań i odwrotnie – II.1.13 <p>II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje zasady pisowni – II.4.1 • Poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka, znaku zapytania, znaku wykrzyknienia – II.4.2 <p>III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uczestniczy w rozmowie na zadany temat – III.1.1 • Tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednie do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny – III.1.3 • Dokonuje selekcji informacji – III.1.5 <p>III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opowiadanie (twórcze i odtwórcze), opis (w tym opis przeżyć wewnętrznych), list, sprawozdanie, życzenia, tekst o charakterze argumentacyjnym – III.2.1 • Tworzy plan odtwórczy tekstu – III.2.3 		
Dzień jak co dzień			
Tomasz Małkowski <i>Przewodząca</i> , s. 229	I. Kształcenie literackie	<ul style="list-style-type: none"> • Zna i rozpoznaje w tekście literackim: zdrobnienie oraz określa ich funkcję – 	<ul style="list-style-type: none"> • Analizuje przyczyny decyzji i obaw bohaterów • Opisuje reakcję bohaterów

<p><i>Kołysanka dla Okruszka</i>, słowa: Agnieszka Osiecka, muzyka: Seweryn Krajewski, s. 236</p> <p>Współrzędne i podrzędne połączenia wyrazowe, s. 238</p> <p>Adam Mickiewicz <i>Pan Tadeusz</i> (fragmenty), s. 241</p>	<p>i kulturowe. Czytanie utworów literackich</p>	<p>I.1.4</p> <ul style="list-style-type: none"> • Omawia funkcję elementów konstrukcyjnych utworu, w tym: motta – I.1.5 • Charakteryzuje podmiot liryczny, bohaterów w czytanych utworach – I.1.9 • Wskazuje w utworze bohaterów głównych oraz wskazuje ich cechy – I.1.11 • Nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany utwór – I.1.14 • Wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach – I.1.18 	<ul style="list-style-type: none"> • Opisuje sytuację ujawniającą określone postawy i zachowania • Nazywa i porównuje cechy postaci po zmianie sytuacji • Rozpoznaje zdrobnienie • Nazywa uczucia ujawniające się w wypowiedzi osoby mówiącej • Wyjaśnia związek motta z treścią utworu • Nazywa swoje wrażenia po przeczytaniu tekstu • Nazywa cechy, które powinien mieć dziennikarz • Wnioskuje o cechach postaci na podstawie jej zachowania • Ocenia postępowanie bohatera 	
<p>Radomiła Birkenmajer-<i>Walczy Kupść</i>, s. 244</p> <p>Dorota Kassjanowicz <i>Znikająca trampolina</i>, s. 250</p> <p>Grupa podmiotu i grupa orzeczenia, s. 255</p> <p>Krystyna Drzewiecka <i>Dieta cud, w domu głód</i>, s. 257</p> <p>Wykres zdania pojedynczego, s. 259</p> <p>Jacek Dubois <i>Zadanie domowe</i>, s. 264</p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Określa temat – I.2.3 • Odróżnia zawarte w tekście informacje ważne od drugorzędnych – I.2.5 • Odróżnia informacje o faktach od opinii – I.2.6 • Wyodrębnia elementy składające się na film; wskazuje cechy charakterystyczne przekazów audiowizualnych (programu informacyjnego) – I.2.9 • Odnosi treści tekstów kultury do własnego doświadczenia – I.2.11 • Dokonuje odczytania tekstów poprzez przykład intersemiotyczny (np. rysunek) – I.2.12 	<ul style="list-style-type: none"> • Odnosi do własnych doświadczeń sytuację przedstawioną w wierszu • Odnosi do własnych doświadczeń zdarzenia przedstawione w utworze • Charakteryzuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi • Określa temat fragmentu tekstu • Nadaje tytuł fragmentowi tekstu • Wykorzystuje informacje z tekstu do opisu obyczajów • Odnosi do własnego doświadczenia sytuację przedstawioną w utworze • Przedstawia dramę na temat wynikający z tekstu • Rozróżnia pracę dziennikarzy prasowych, radiowych i telewizyjnych • Odróżnia fakty od opinii • Odróżnia informacje dziennikarskie od reklamy • Prezentuje wątki mitu w różnej formie przekazu informacyjnego: programu telewizyjnego, radiowego, tekstu do gazety codziennej lub internetu 	
<p>Informacje,</p>	<p>II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi – II.3.2 	<ul style="list-style-type: none"> • Identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi 	

wiadomości, relacje... (zdjęcia), s. 266	i kultura języka			
Jan Parandowski <i>Szyf</i> , s. 268	II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne, rozumie ich znaczenie oraz poprawnie używa w wypowiedziach – II.2.5 	<ul style="list-style-type: none"> • Wyjaśnia znaczenie związku wyrazowego <i>szyfowa praca</i> 	
Przydawka jako określenie rzeczownika w zdaniu, s. 272 LEKTURA Jeden z utworów: Katarzyna Ryrych <i>Koniec świata nr 13</i> , Roald Dahl <i>Matylda</i> , F.H. Burnett <i>Tajemniczy ogród</i> – lektura uzupełniająca LEKTURA Obowiązkowy mit z podstawy programo- wej: <i>Szyf</i>	II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (czasownik, rzeczownik, przymiotnik, przysłówek, liczebnik, zaimek) i określa ich funkcję w tekście – II.1.1 • Nazywa części zdania i rozpoznaje ich funkcję składniowe w wypowiedzeniach (podmiot, orzeczenie, dopełnienie, przydawka, okolicznik) – II.1.8 • Rozpoznaje związki wyrazów w zdaniu – II.1.10 	<ul style="list-style-type: none"> • Porządkuje w zdania wyrazy w rozsypankach • Uzupełnia zdania określeniami • Tworzy związki wyrazowe wyrazu określanego z wyrazem określanym • Zadaje pytania o wyrazy podrzędne • Rozpoznaje szereg • Wypisuje związek podmiotu i orzeczenia wg wzoru • Rozpoznaje związek główny i związki poboczne w zdaniu • Odróżnia grupę podmiotu od grupy orzeczenia • Oddziela kreską grupę podmiotu od grupy orzeczenia • Wypisuje związki wyrazowe wg wzoru • Zadaje pytania do podanych na wykresie związków wyrazowych • Wykonuje wykresy zdań • Układa zdania wg wykresu • Tworzy związki rzeczownika z wyrazami określającymi • Nazywa części mowy, którymi są wyrażone określenia rzeczownika • Rozpoznaje przydawkę w związku z rzeczownikiem • przyporządkuje wykres logiczny do podanego zdania 	
	III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	<ul style="list-style-type: none"> • Uczestniczy w rozmowie na zadany temat – III.1.1 • Tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednie do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny – III.1.3 • Dokonuje selekcji informacji – III.1.5 	<ul style="list-style-type: none"> • Formułuje pytania otwarte dotyczące treści tekstu • Opracowuje graficzną instrukcję, posługując się piktogramami • Redaguje instrukcję wg wskazówek • Wyszukuje w tekście informacje • Notuje wnioski z rozmowy na podany temat • Tworzy przepis kulinarny wg instrukcji • Eliminuje zbędne informacje z tekstu • Podaje znaczenie słów wg opisu 	

			<ul style="list-style-type: none"> • Podaje słowa na podstawie opisu hasła • Odróżnia informacje ważne od drugorzędnych • Podaje przykłady innych tekstów kultury wyrażające podobną intencję • Dyskutuje na temat zasad w pracy dziennikarza 	
	III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	<ul style="list-style-type: none"> • Tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: tekst o charakterze argumentacyjnym – III.2.1 • Wykonuje przekształcenia na tekście cudzym, w tym streszcza – III.2.2 (kl. 7–8) • Tworzy plan odtwórczy tekstu III.2.3 • Tworzy opowiadanie związane z treścią utworu, np. dalsze losy bohatera – III.2.6 • Wykorzystuje wiedzę o języku w tworzonych wypowiedziach – III.2.8 	<ul style="list-style-type: none"> • Redaguje dalszy ciąg opowiadania z zastosowaniem zdrobnień • Dyskutuje o zasadności przestrzegania zwyczajów • Redaguje zakończenie tekstu • Przedstawia historię w formie planu wydarzeń • Streszcza tekst do określonej objętości • Redaguje streszczenie • Redaguje relacje • Tworzy tekst uzasadniający negatywną/pozytywną postawę bohatera wg schematu rozprawy sądowej • Redaguje relacje z przebiegu rozprawy • Stosuje przydawkę w wypowiedzi 	
SPRAWDZANE UMIEJĘTNOSCI	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zna i rozpoznaje w tekście literackim: zdrobnienie oraz określa ich funkcję – I.1.4 • Omawia funkcję elementów konstrukcyjnych utworu, w tym: motta – I.1.5 • Charakteryzuje podmiot liryczny, bohaterów w czytanych utworach – I.1.9 • Wskazuje w utworze bohaterów głównych oraz wskazuje ich cechy – I.1.11 • Nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany utwór – I.1.14 • Wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach – I.1.18 <p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury</p> <ul style="list-style-type: none"> • Określa temat – I.2.3 • Odróżnia zawarte w tekście informacje ważne od drugorzędnych – I.2.5 • Odróżnia informacje o faktach od opinii – I.2.6 • Wyodrębnia elementy składające się na film – I.2.9 • Wskazuje cechy charakterystyczne przekazów audiowizualnych (programu informacyjnego) – I.2.9 • Odnosi treści tekstów kultury do własnego doświadczenia – I.2.11 • Dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny (np. rysunek) – I.2.12 <p>II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi – II.3.2 			

	<p>II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne, rozumie ich znaczenie oraz poprawnie używa w wypowiedziach – II.2.5 <p>II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (czasownik, rzeczownik, przymiotnik, przysłówki, liczebnik, zaimek) i określa ich funkcję w tekście – II.1.1 • Nazywa części zdania i rozpoznaje ich funkcję składniowe w wypowiedzeniach (podmiot, orzeczenie, dopełnienie, przydawka, okolicznik) – II.1.8 • Rozpoznaje związki wyrazów w zdaniu – II.1.10 <p>III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uczestniczy w rozmowie na zadany temat – III.1.1 • Tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednie do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny – III.1.3 • Dokonuje selekcji informacji – III.1.5 <p>III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: sprawozdanie, tekst o charakterze argumentacyjnym – III.2.1 • Wykonuje przekształcenia na tekście cudzym, w tym streszcza – III.2.2 (kl. 7–8) • Tworzy plan odtwórczy tekstu – III.2.3 • Tworzy opowiadanie związane z treścią utworu, np. dalsze losy bohatera – III.2.6 • Wykorzystuje wiedzę o języku w tworzonych wypowiedziach – III.2.8 		
Gdy świat staje na głowie			
<p>Wanda Markowska <i>Puszka Pandory</i>, s. 274</p> <p>Marcin Szczygielski <i>Za niebieskimi drzwiami</i> (fragment), s. 277</p> <p>M.P. Kozłowski <i>Juniper Berry</i>, s. 281</p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Omawia elementy świata przedstawionego – I.1.1 • Rozpoznaje czytany utwór jako nowelę, przypowieść oraz wskazuje jego cechy – I.1.3 • Omawia funkcję elementów konstrukcyjnych utworu, w tym: punktu kulminacyjnego – I.1.5 • Opowiada o wydarzeniach fabuły – I.1.7 	<ul style="list-style-type: none"> • Odróżnia informacje prawdziwe od fałszywych • Opowiada wydarzenia fabuły wg schematu • Wyjaśnia znaczenie przenośne • Nazywa uczucia i emocje wywołane lekturą tekstu • Określa przyczyny swoich uczuć i emocji • Analizuje przeżycia bohatera • Nazywa wrażenia wywołane lekturą tekstu • Nazywa uczucia bohatera • Charakteryzuje bohatera przed zmianą i po zmianie • Wnioskuje o pozasłownych sposobach eksponowania

<p>Małgorzata Strękowska-Zaremba, <i>To nie było...</i>, s. 285</p> <p>Dorota Suwalska <i>W komputerowym świecie</i>, s. 287</p> <p>Anna Jasińska <i>Uzależnienie od komputera</i>, s. 289</p> <p>Okoliczniki i dopełnienie określeniami czasownika, s. 291</p> <p>Dom dziecka (plakat), s. 294</p> <p>Mieczysław Maliński, <i>O diabelku, który odważył się śmiać</i> (fragment), s. 295</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Ustala kolejność zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność – I.1.7 • Charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9 • Wskazuje w utworze bohaterów głównych oraz wskazuje ich cechy – I.1.11 • Nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany utwór – I.1.14 • Objasnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach – I.1.15 • Określa wartości ważne dla bohatera – I.1.18 	<p>znaczeń</p> <ul style="list-style-type: none"> • Omawia element świata przedstawionego w utworze • Określa przyczyny i skutki zachowania bohaterów • Omawia wydarzenia fabuły, odpowiadając na pytania do tekstu • Wyjaśnia przenośne znaczenie wypowiedzi bohatera • Określa elementy świata przedstawionego • Analizuje uczucia bohaterów i ich przyczyny w określonych sytuacjach • Rozpoznaje punkt kulminacyjny • Identyfikuje nowelę • Analizuje zachowanie postaci, odwołując się do odpowiednich fragmentów tekstu • Wnioskuje o znaczeniu słowa na podstawie kontekstu • Identyfikuje przypowieść • Omawia fabułę przypowieści • Rozróżnia: bogów, ludzi, herosów • Opisuje osiągnięcia postaci mitologicznych • Nazywa cechy postaci, stosując porównania do bohaterów mitologicznych • Wyodrębnia punkty planu akcji 	
<p>Grzegorz Kasdepke, <i>Pan Wredzik</i>, s.300</p> <p>Bolesław Prus, <i>Katarynka</i>, s. 303</p> <p><i>Przypowieść o miłośnym Samarytaninie</i>, s. 316</p> <p>Zwróć uwagę innych (plakaty społeczne), s. 318</p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Identyfikuje wypowiedź jako tekst informacyjny, reklamowy – I.2.1 • Określa temat i główną myśl tekstu – I.2.3 • Dostrzega relacje między częściami wypowiedzi (np. tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie) – I.2.4 • Odróżnia zawarte w tekście informacje ważne od drugorzędnych – I.2.5 • Odróżnia informacje o faktach od opinii – I.2.6 • Rozumie swoistość tekstów przynależnych do teatru, sztuk plastycznych – I.2.8 • Odnosi treści tekstów kultury do 	<ul style="list-style-type: none"> • Określa temat utworu • Odczytuje główną myśl mitu • Odróżnia opis od artykułu z gazety • Rozpoznaje teksty użytkowe i informacyjne • Odróżnia teksty literackie od tekstów użytkowych • Gromadzi informacje o faktach • Odczytuje przenośne znaczenie informacji przedstawionych na plakacie • Odczytuje intencję autora plakatu • Grupuje skojarzenia wokół pojęć • Ocenia propozycje alternatywnych rozwiązań • Cytuje wypowiedź postaci • Odnosi do własnych doświadczeń sytuację przedstawioną w utworze • Odnosi do własnego doświadczenia sytuację przedstawioną 	

<p>Rzeźba boskiego buntownika, s. 319</p> <p>W świecie greckich mitów (plansza), s. 321</p> <p><i>O Dedalu</i>, s. 325</p> <p>LEKTURA Wybrany mit z podstawy programowej: Puszka Pandory</p>		<p>własnego doświadczenia – I.2.11</p>	<p>w lekturze</p> <ul style="list-style-type: none"> • Formułuje pouczenie wynikające z treści przypowieści • Odczytuje informacje przedstawione na plakacie • Określa cel plakatów społecznych • Identyfikuje plakat społeczny • Projektuje plakat społeczny • Porządkuje kompozycję opisu rzeźby, wyodrębniając wstęp, rozwinięcie, zakończenie • Odróżnia posąg od popiersia, płaskorzeźby • Rozpoznaje mitologiczne postacie przedstawione na rysunku po ich atrybutach • Odróżnia fakty od opinii 	
<p>LEKTURA Marcin Szczygielski <i>Za niebieskimi drzwiami</i> – lektura uzupełniająca</p> <p>LEKTURA Bolesław Prus <i>Katarynka</i> – lektura uzupełniająca</p>	<p>II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne, rozumie ich znaczenie oraz poprawnie używa w wypowiedziach – II.2.5 	<ul style="list-style-type: none"> • Wyjaśnia przenośne znaczenie związku wyrazowego • Nazywa zastosowany w tekście środek artystyczny • Odczytuje znaczenia związków frazeologicznych • Odczytuje intencję wypowiedzi • Podaje przykłady sytuacji określonych związkami frazeologicznymi • Wyjaśnia znaczenie związków wyrazowych pochodzenia mitologicznego 	
<p>LEKTURA <i>Przypowieść o miłosiernym Samarytaninie</i> – lektura obowiązkowa</p>	<p>II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (czasownik, rzeczownik, przymiotnik, przysłówki, liczebnik, zaimki) i określa ich funkcję w tekście – II.1.1 • Nazywa części zdania i rozpoznaje ich funkcję składniowe w wypowiedzeniach (podmiot, orzeczenie, dopełnienie, przydawka, okolicznik) – II.1.8 • Rozpoznaje związki wyrazów w zdaniu – II.1.10 • Rozpoznaje w tekście typy wypowiedzeń: zdanie pojedyncze, zdania złożone, równoważniki zdań, rozumie ich funkcje i stosuje w praktyce językowej – II.1.12 	<ul style="list-style-type: none"> • Zadaje pytanie o wyraz określany w związku wyrazowym z czasownikiem • Rozpoznaje okolicznik • Rozpoznaje dopełnienie • Tworzy związki czasowników z okolicznikami • Tworzy związki czasowników z dopełnieniem • Odnosi opis zachowania do własnych doświadczeń • Tworzy związki wyrazowe z wyrazem określanym do wykresów logicznych zdania pojedynczego • Łączy zdania pojedyncze w zdania złożone • Wypisuje związki wyrazowe ze zdania pojedynczego • Wykonuje wykres logiczny zdania pojedynczego • Rozpoznaje zdanie pojedyncze rozwinięte • Nazywa części zdania 	

	II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja	<ul style="list-style-type: none"> • Pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje zasady pisowni – II.4.1 • Poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka – I.4.2 	<ul style="list-style-type: none"> • Stosuje zasady poprawnej pisowni rz po spółgłoskach • Przytacza zasadę ortograficzną, uzasadniając pisownię rz po spółgłoskach • Rozpoznaje wyjątek • Stosuje interpunkcję w zdaniach złożonych zgodnie z zasadami 	
	III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	<ul style="list-style-type: none"> • Uczestniczy w rozmowie na zadany temat – III.1.1 • Tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednio do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny – III.1.3 • Rozumie rolę akapitów w tworzeniu całości myślowej wypowiedzi – III.2.4 • Dokonuje selekcji informacji – III.1.5 	<ul style="list-style-type: none"> • Dyskutuje o wartościach w sytuacjach kryzysowych • Opisuje swoje zachowania w sytuacjach trudnych • Gromadzi informacje o bohaterze • Uczestniczy w rozmowie na temat samotności • Formułuje wnioski z dyskusji z wykorzystaniem podanego słownictwa • Syntetyzuje treść opowiadania: określa cel, działania bohatera i ich skutki • Uzasadnia swoje zdanie • Opisuje swoje uczucia w określonych sytuacjach • Formułuje wnioski dotyczące przeżyć bohaterów • Opisuje ideę tolerancji związkami frazeologicznymi • Opisuje człowieka tolerancyjnego, korzystając z podanych sformułowań • Wymienia przykłady nietolerancji • Wymienia skutki nietolerancji • Podejmuje dyskusję na temat funkcji plakatów społecznych • Przyporządkowuje akapit do informacji z tekstu • Redaguje instrukcję, stosując zdania w trybie rozkazującym • Odpowiada na pytania do tekstu w formie zdania pojedynczego 	
	III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	<ul style="list-style-type: none"> • Tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opis (w tym opis przeżyć wewnętrznych), list – III.2.1 • Wykonuje przekształcenia na tekście cudzym, w tym streszcza – III.2.2 (kl. 7–8) • Tworzy opowiadanie związane z treścią utworu, np. dalsze losy 	<ul style="list-style-type: none"> • Projektuje inne zakończenie mitu • Redaguje list z opisem swoich uczuć i pragnień • Redaguje zakończenie opowiedzianej historii • Streszcza tekst do określonej objętości • Redaguje rozmowę w roli bohatera, krytykując postawę nietolerancyjną • Opisuje rzeźbę wg instrukcji z wykorzystaniem podanego słownictwa 	

		bohatera, komponowanie początku i zakończenia na podstawie fragmentu tekstu lub na podstawie informacji – III.2.6	<ul style="list-style-type: none"> Redaguje rozmowę między bohaterami mitologicznymi, odnosząc się do wątków mitologicznych 	
	IV. Samokształcenie	<ul style="list-style-type: none"> Korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach – IV.3 Rozwija umiejętność efektywnego posługiwania się nowymi technologiami oraz zasobami internetowymi – IV.7 	<ul style="list-style-type: none"> Wyszukuje w źródłach informacji plakat społeczny o wskazanej tematyce Podaje przykłady przypowieści, korzystając z różnych źródeł 	
SPRAWDZANE UMIEJĘTNOŚCI	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich</p> <ul style="list-style-type: none"> Omawia elementy świata przedstawionego – I.1.1 Rozpoznaje czytany utwór jako nowelę, przypowieść oraz wskazuje jego cechy – I.1.3 Omawia funkcję elementów konstrukcyjnych utworu, w tym: punktu kulminacyjnego – I.1.5 Opowiada o wydarzeniach fabuły – I.1.7 Ustala kolejność zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność – I.1.7 Charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9 Wskazuje w utworze bohaterów głównych oraz wskazuje ich cechy – I.1.11 Nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany utwór – I.1.14 Objasnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach – I.1.15 Określa wartości ważne dla bohatera – I.1.18 <p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury</p> <ul style="list-style-type: none"> Identyfikuje wypowiedź jako tekst informacyjny, reklamowy – I.2.1 Określa temat i główną myśl tekstu – I.2.3 Dostrzega relacje między częściami wypowiedzi (np. tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie) – I.2.4 Odróżnia zawarte w tekście informacje ważne od drugorzędnych – I.2.5 Odróżnia informacje o faktach od opinii – I.2.6 Rozumie swoistość tekstów przynależnych do teatru, sztuk plastycznych – I.2.8 Odnosi treści tekstów kultury do własnego doświadczenia – I.2.11 <p>II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka</p> <ul style="list-style-type: none"> Rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne, rozumie ich znaczenie oraz poprawnie używa w wypowiedziach – II.2.5 <p>II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego</p>			

	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (czasownik, rzeczownik, przymiotnik, przysłówek, liczebnik, zaimek) i określa ich funkcję w tekście – II.1.1 • Nazywa części zdania i rozpoznaje ich funkcję składniowe w wypowiedzeniach (podmiot, orzeczenie, dopełnienie, przydawka, okolicznik) – II.1.8 • Rozpoznaje związki wyrazów w zdaniu – II.1.10 • Rozpoznaje w tekście typy wypowiedzeń: zdanie pojedyncze, zdania złożone, równoważniki zdań, rozumie ich funkcje i stosuje w praktyce językowej – II.1.12 <p>II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje zasady pisowni – II.4.1 • Poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka – II.4.2 <p>III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uczestniczy w rozmowie na zadany temat – III.1.1 • Tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednie do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny – III.1.3 • Rozumie rolę akapitów w tworzeniu całości myślowej wypowiedzi – III.1.4 • Dokonuje selekcji informacji – III.1.5 <p>III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opis (w tym opis przeżyć wewnętrznych), list – III.2.1 • Wykonuje przekształcenia na tekście cudzym, w tym streszcza – III.2.2 (kl. 7–8) • Tworzy opowiadanie związane z treścią utworu, np. dalsze losy bohatera, komponowanie początku i zakończenia na podstawie fragmentu tekstu lub na podstawie informacji – III.2.6 <p>IV. Samokształcenie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach – IV.3 • Rozwija umiejętność efektywnego posługiwania się nowymi technologiami oraz zasobami internetowymi – IV.7 		
TWÓRCA I DZIEŁO			
Twórcy światów fikcyjnych			
<p>Twórca i dzieło (plansza), s. 328</p> <p>Zbigniew Herbert <i>Pudélko zwane</i></p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Omawia elementy świata przedstawionego – I.1.1 • Wyodrębnia obrazy poetyckie – I.1.1 • Omawia funkcję elementów konstrukcyjnych utworu, w tym: tytułu – I.1.5 • Charakteryzuje osobę mówiącą wg schematu • Omawia obrazy poetyckie • Wyjaśnia tytuł wiersza • Tworzy tekst przedstawienia inspirowanego fotografią 	

<p>wyobraźnią, s. 330</p> <p>Gianni Rodari <i>Proces przeciwko pociotkowi</i>, s. 333</p> <p>Przygotowujemy przedstawienie (zdjęcia), s. 336</p> <p>Rodzaje głosek, s. 339</p> <p>W teatrze (plansza), s. 342</p>	<p>literackich</p>	<ul style="list-style-type: none"> Opowiada o wydarzeniach fabuły – I.1.7 Ustala kolejność zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność – I.1.7 Odróżnia dialog od monologu i rozumie ich funkcję w utworze – I.1.8 Charakteryzuje podmiot liryczny, bohaterów w czytanych utworach – I.1.9 Zna i rozpoznaje w tekście literackim: epitet, porównanie, przenośnię, wyraz dźwiękonaśladowczy, zdrobnienie, zgrubienie, uosobienie, ożywienie oraz określa ich funkcję – I.1.4 	<ul style="list-style-type: none"> Projektuje fabułę Nadaje imiona bohaterom Opisuje miejsce akcji Nadaje tytuł historii Wyodrębnia sceny w planie szczegółowym Identyfikuje bohaterów utworu Rozpoznaje i określa funkcję środków stylistycznych: apostrofa, epitet, porównanie, przenośnia, uosobienie, ożywienie, powtórzenie, zdrobnienie, wyrazy dźwiękonaśladowcze Przypisuje przedmiotom cechy istot żywych, człowieka 	
<p>Wymowa a zapis wyrazów. Poprawna i staranna wymowa wyrazów. Akcent, s. 345</p> <p>Krzysztof Kornacki <i>Jak powstaje film?</i>, s. 349</p> <p>Wywiad z Mariuszem Palejem, s. 352</p> <p>Kadr z filmu <i>Merida Waleczna</i>, s. 357</p> <p>Izabella Klebańska <i>Nokturn, Wariacje</i>, s. 358</p> <p>Piszemy ogłoszenie, s. 360</p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury</p>	<ul style="list-style-type: none"> Identyfikuje wypowiedź jako tekst informacyjny, publicystyczny, reklamowy – I.2.1 Określa temat i główną myśl tekstu – I.2.3 Dostrzega relacje między częściami wypowiedzi (np. tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie) – I.2.4 Odróżnia informacje o faktach od opinii – I.2.6 Rozumie swoistość tekstów przynależnych do muzyki – I.2.8 Wyodrębnia elementy składające się na spektakl teatralny i film (reżyseria, gra aktorska, dekoracja, charakteryzacja, kostiumy, rekwizyty, muzyka) – I.2.9 Wskazuje cechy charakterystyczne przekazów audiowizualnych (filmu, programu informacyjnego, programu rozrywkowego) – I.2.9 Rozumie, czym jest adaptacja utworu literackiego oraz wskazuje różnice 	<ul style="list-style-type: none"> Przygotowuje słuchowisko wg instrukcji Opisuje rekwizyty Opisuje charakterystyczne elementy ubioru Prezentuje tekst w klasie Stosuje porządek alfabetyczny, tworząc słowniczek pojęć filmowych Identyfikuje uczestników wywiadu Określa cel i temat wywiadu Identyfikuje wywiad W wywiadzie rozpoznaje prezentację osoby, temat, podsumowanie Notuje wyrazy określające utwory muzyczne 	

LEKTURA Dorota Kassjanowicz <i>Cześć, wilki!</i> – lektura uzupełniająca		między tekstem literackim a jego adaptacją – I.2.10		
	II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka	<ul style="list-style-type: none"> • Identyfikuje tekst jako komunikat – II.3.1 • Identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi – II.3.2 • Określa sytuację komunikacyjną i rozumie jej wpływ na kształt wypowiedzi – II.3.3 • Rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikacji (np. gest, mimika, postawa ciała) – II.3.4 • Rozumie pojęcia: głoska, litera, sylaba, akcent – II.3.5 • Zna i stosuje reguły akcentowania wyrazów – II.3.5 	<ul style="list-style-type: none"> • Odczytuje informacje przedstawioną na rysunku: nazywa sytuację, identyfikuje uczestników • Odróżnia samogłoski od spółgłosek • Rozróżnia głoski dźwięczne i bezdźwięczne • Dzieli głoski na nosowe i ustne • Dzieli głoski na twarde i miękkie • Poprawnie zaznacza miękkość spółgłosek w piśmie • Odczytuje informacje o spektaklu z programu przedstawiania • Określa cel tworzenia plakatów teatralnych i programów przedstawienia • Sprawdza repertuar teatrów • Wyszukuje informacje na temat spektakli • Starannie wymawia wyrazy wg wskazówek artykulacyjnych • W języku potocznym odróżnia wymowę staranną od wymowy potocznej • Omawia różnice między zapisem a wymową głosek • Akcentuje wyrazy zgodnie z zasadami (2., 3. 4. sylaba od końca) • Określa intencję ogłoszenia • Wyszukuje brakujące informacje w ogłoszeniu 	
	II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja	<ul style="list-style-type: none"> • Pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje zasady pisowni – II.4.1 	<ul style="list-style-type: none"> • Stosuje zasadę pisowni <i>a, ę</i> w wyrazach pochodzenia rodzimego i <i>om, on, em, en</i> w wyrazach pochodzenia obcego 	
III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	<ul style="list-style-type: none"> • Uczestniczy w rozmowie na zadany temat – III.1. • Tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednie do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny – III.1.3 • Dokonuje selekcji informacji – III.1.5 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozmawia o zasadach obowiązujących odbiorców dzieł sztuki • Wyraża opinię na temat wydarzeń kulturalnych, wykorzystując słownictwo z ramki • Tworzy zaproszenie wg instrukcji • Redaguje wypowiedź na temat pracy zespołu teatralnego w roli: aktora, reżysera, scenografa, dekoratora, reżysera dźwięku, reżysera światła 		

			<ul style="list-style-type: none"> • Uczestniczy w rozmowie kierowanej pytaniami w roli widza • Formułuje pytania o informację przedstawionych na plakacie • Tworzy notatkę w formie schematu przedstawiającą etapy pracy nad filmem • Uczestniczy w rozmowie kierowanej pytaniami na temat ulubionych filmów i aktorów, wykorzystując wybrane sformułowania • Tworzy dłuższą wypowiedź na temat związany z filmem • Stosuje układ treści i grafikę w zapisie wywiadu • Inscenizuje wywiad z reżyserem filmowym wg instrukcji • Redaguje wywiad, wykorzystując informacje biograficzne o postaci • Uczestniczy w dyskusji na podany temat • Redaguje ogłoszenie związane z wybraną sytuacją 	
	III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	<ul style="list-style-type: none"> • Tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis (w tym opis przeżyć wewnętrznych), opowiadanie (twórcze) – III.2.1 • Tworzy plan odtwórczy tekstu – III.2.3 	<ul style="list-style-type: none"> • Opisuje fotografię z wykorzystaniem podanych związków wyrazowych • Redaguje pracę, odwołując się do swojej wyobraźni • Redaguje szczegółowy plan wydarzeń 	
	IV. Samokształcenie	<ul style="list-style-type: none"> • Doskonali głośne czytanie IV.1 • Korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje – IV.3 • Korzysta ze słowników ogólnych języka polskiego, także specjalistycznych – IV.5 	<ul style="list-style-type: none"> • Czyta głośno tekst, dostosowuje głos, tempo do nastroju i uczuć bohatera • Sprawdza w słowniku poprawnej polszczyzny wymowę podanych wyrazów • Głośno czyta fragment roli • Czyta tekst roli, stosując zasady starannej wymowy • Czyta utwór, uwzględniając płynne odczytanie, poprawną wymowę i akcentowanie, odpowiednią intonację i barwę głosu • Dokonuje parafrazy wiersza na opowiadanie/komiks/tekst na scenę/kolaż/rysunek • Wyszukuje w różnych źródłach informacje na temat cech gatunków muzycznych 	
SPRAWDZANE UMIEJĘTNOŚCI	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich			
	<ul style="list-style-type: none"> • Omawia elementy świata przedstawionego – I.1.1 			

- Wyodrębnia obrazy poetyckie – I.1.1
 - Omawia funkcję elementów konstrukcyjnych utworu, w tym: tytułu – I.1.5
 - Opowiada o wydarzeniach fabuły – I.1.7
 - Ustala kolejność zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność – I.1.7
 - Odróżnia dialog od monologu i rozumie ich funkcję w utworze – I.1.8
 - Charakteryzuje podmiot liryczny, bohaterów w czytanych utworach – I.1.9
 - Zna i rozpoznaje w tekście literackim: epitet, porównanie, przenośnię, wyraz dźwiękonaśladowczy, zdrobnienie, zgrubienie, uosobienie, ożywienie oraz określa ich funkcję – I.1.4
- I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury
- Identyfikuje wypowiedź jako tekst informacyjny, publicystyczny, reklamowy – I.2.1
 - Określa temat i główną myśl tekstu – I.2.3
 - Dostrzega relacje między częściami wypowiedzi (np. tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie) – I.2.4
 - Odróżnia zawarte w tekście informacje ważne od drugorzędnych – I.2.5
 - Odróżnia informacje o faktach od opinii – I.2.6
 - Rozumie swoistość tekstów przynależnych do muzyki – I.2.8
 - Wyodrębnia elementy składające się na spektakl teatralny oraz film (gra aktorska, reżyseria, ujęcie, dekoracja, charakteryzacja, kostiumy, rekwizyty, muzyka) – I.2.9
 - Wskazuje cechy charakterystyczne przekazów audiowizualnych (filmu, programu informacyjnego, programu rozrywkowego) – I.2.9
 - Rozumie, czym jest adaptacja utworu literackiego oraz wskazuje różnice między tekstem literackim a jego adaptacją – I.2.10
- II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka
- Identyfikuje tekst jako komunikat – II.3.1
 - Identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi – II.3.2
 - Określa sytuację komunikacyjną i rozumie jej wpływ na kształt wypowiedzi – II.3.3
 - Rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikacji (np. gest, mimika, postawa ciała) – II.3.4
 - Rozumie pojęcia: głoska, litera, sylaba, akcent – II.3.5
 - Zna i stosuje reguły akcentowania wyrazów – II.3.5
- II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja
- Pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje zasady pisowni – II.4.1
- III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki
- Uczestniczy w rozmowie na zadany temat – III.1.

	<ul style="list-style-type: none"> • Tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednie do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny – III.1.3 • Dokonuje selekcji informacji – III.1.5 <p>III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis (w tym opis przeżyć wewnętrznych), opowiadanie (twórcze) – III.2.1 • Tworzy plan odtwórczy tekstu III.2.3 <p>IV. Samokształcenie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Doskonali głośne czytanie – IV.1 • Korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje – IV.3 • Korzysta ze słowników ogólnych języka polskiego, także specjalistycznych – IV.5 		
Zapraszamy do świata sztuki			
<p>Wypowiedzi postaci, s. 362</p> <p>Lewis Carroll <i>Po drugiej stronie lustra</i>, s. 363</p> <p>Joanna Kulmowa <i>Dziaberłaki (zaszyfrowana piosenka z „Alicji w zwierciadle”)</i>, s. 366</p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozróżnia elementy realistyczne i fantastyczne w utworach – I.1.2 • Rozpoznaje w tekście literackim: neologizm i określa jego funkcje – I.1.4 (kl. 7–8) • Charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9 • Nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany utwór – I.1.14 • Przedstawia własne rozumienie utworu i je uzasadnia – I.1.16 	<ul style="list-style-type: none"> • Nazywa swoje emocje widza, słuchacza, czytelnika • Przedstawia własne rozumienie utworu • Odróżnia realizm od fantastyki • Charakteryzuje bohatera realistycznego • Prezentuje postać architekta i jego dzieło
<p>Anna Czerwińska-Rydel <i>Geniusz muzyczny</i>, s. 367</p> <p>Cytat, s. 370</p> <p>W muzeum (zdjęcia), s. 372</p> <p>Piret Raut <i>Burmistrz</i></p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wyszukuje w tekście potrzebne informacje oraz cytuje odpowiednie fragmenty tekstu publicystycznego, popularnonaukowego lub naukowego – I.2.1. (kl. 7–8) • Określa temat i główną myśl tekstu – I.2.3 • Odróżnia informacje o faktach od opinii – I.2.6 • Rozumie swoistość tekstów przynależnych do literatury, teatru, 	<ul style="list-style-type: none"> • Określa temat wypowiedzi rozmówcy • Rozpoznaje dziedzinę sztuki na podstawie kontekstu wypowiedzi • Nazywa reakcję odbiorców muzyki • Przyporządkowuje objaśnienia do wyrazów związanych z muzeum • Dokonuje adaptacji utworów wg instrukcji • Omawia różnice między kopią a reprodukcją • Odróżnia informacje prawdziwe od fałszywych • Wyodrębnia z tekstu opinię o pracy architekta

<p><i>i ogród rzeźb</i>, s. 374</p> <p>Rembrandt <i>Straż nocna</i>, s. 376</p> <p>Henryk Jerzy Chmielewski <i>Tytus malarzem</i>, s. 377</p>		<p>filmu, muzyki, sztuk plastycznych i audiowizualnych – I.2.8</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozumie, czym jest adaptacja utworu literackiego oraz wskazuje różnice między tekstem literackim a jego adaptacją – I.1.10 	<ul style="list-style-type: none"> • Cytuje słowa rozmówcy • Przytacza fragmenty identyfikujące osobę opowiadającą o zdarzeniach 	
<p>Twórcy codziennego piękna (zdjęcia), s. 380</p> <p>Anna Dziewit-Meller <i>Architektki Warszawy</i>, s. 381</p>	<p>II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi – II.3.2 	<ul style="list-style-type: none"> • Charakteryzuje osobę opowiadającą o zdarzeniach, analizując formę czasowników 	
<p><i>Spotkanie</i>, s. 383</p> <p>Aneta Załazińska, Michał Rusinek <i>Wakacje, czyli o tym, jak wygląda walka na argumenty</i>, s. 386</p>	<p>II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozumie dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi – II.2.4 • Rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne, rozumie ich znaczenie oraz poprawnie używa w wypowiedziach – II.2.5 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje neologizmy • Tworzy neologizmy • Objaśnia neologizmy • Wyjaśnia przenośne znaczenie wypowiedzi • Odróżnia informacje zgodne z treścią tekstu od niezgodnych • Dochodzi znaczenia słów na podstawie kontekstu • Odczytuje intencję wypowiedzi • Wnioskuje o znaczeniu słowa z kontekstu • Wyjaśnia przenośne znaczenie wypowiedzi • Rozpoznaje przysłowia i związki frazeologiczne • Rozróżnia argumenty za i przeciw 	
	<p>II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (czasownik, rzeczownik, przymiotnik, przysłówek, liczebnik, zaimek) i określa ich funkcję w tekście – II.1.1 • Stosuje poprawne formy wyrazów odmiennych – II.1.6 • Rozpoznaje wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące – II.1.11 • Rozpoznaje w tekście typy wypowiedzeń: zdanie pojedyncze, rozumie ich funkcje i stosuje w praktyce językowej – II.1.12 	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawnie odmienia wyraz muzeum • Nazywa części mowy w zdaniu pojedynczym • Rozpoznaje wypowiedzenie oznajmujące, pytające, rozkazujące 	

	II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja	<ul style="list-style-type: none"> • Pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje zasady pisowni – II.4.1 • Poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: przecinka – II.4.2 	<ul style="list-style-type: none"> • Wyjaśnia pisownię wyrazów z trudnościami ortograficznymi • Rozpoznaje zasady ortograficzne na podstawie przykładów • Układa zdania z podanymi wyrazami z przeczeniem <i>nie</i> • Uzasadnia użycie przecinka w wypowiedziach pisemnych 	
	III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	<ul style="list-style-type: none"> • Uczestniczy w rozmowie na zadany temat – III.1.1 • Tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednie do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny III.1.3 	<ul style="list-style-type: none"> • Redaguje wypowiedź o swoich preferencjach widza, słuchacza, czytelnika • Redaguje dalszy ciąg wiersza, stosując neologizmy • Rozmawia na temat roli muzeów • Charakteryzuje dokumentację muzealną • Uzasadnia zainteresowania • Formułuje pytania do wywiadu z postacią historyczną • Uczestniczy w rozmowie na temat pracy wykonywanej przez architektów i artystów • Uzupełnia wnioski na temat zdarzeń przedstawionych w tekście • Redaguje wypowiedź z użyciem różnych typów wypowiedzi w roli postaci 	
	III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	<ul style="list-style-type: none"> • Tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opis (w tym opis przeżyć wewnętrznych), list, opowiadanie (twórcze i odtwórcze), sprawozdanie, życzenia, tekst o charakterze argumentacyjnym – III.2.1 	<ul style="list-style-type: none"> • Redaguje list gratulacyjny w roli uczestników koncertu Fryderyka Chopina, opisując uczucia słuchacza • Opisuje swoje odczucia odbiorcy muzyki Chopina • Opisuje budynek • Opisuje budynki przedstawione na zdjęciu z uwzględnieniem ich przeznaczenia 	
	IV. Samokształcenie	<ul style="list-style-type: none"> • Doskonali różne formy zapisywania informacji – IV.2 • Korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje – IV.3 • Korzysta ze słowników ogólnych języka polskiego, także specjalistycznych – IV.5 • Rozwija umiejętność efektywnego posługiwania się nowymi technologiami oraz zasobami 	<ul style="list-style-type: none"> • Uzupełnia oś czasu informacjami biograficznymi z życia Fryderyka Chopina • Poszukuje informacji na temat muzeów • Sporządza notatkę na temat korzyści zwiedzania muzeów • Wymienia współczesne sposoby pozyskiwania informacji • Wyszukuje w okolicy budowle użytkowe • Wyszukuje informacje o znanym architekcie i jego dziełach • Notuje założenia projektów architektonicznych • Wskazuje właściwe źródło informacji spośród podanych słowników 	

		internetowymi – IV.7	
SPRAWDZANE UMIEJĘTNOŚCI	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozróżnia elementy realistyczne i fantastyczne w utworach – I.1.2 • Rozpoznaje w tekście literackim: neologizm i określa jego funkcje – I.1.4 (kl. 7–8) • Charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9 • Nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany utwór – I.1.14 • Przedstawia własne rozumienie utworu i je uzasadnia – I.1.16 <p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wyszukuje w tekście potrzebne informacje oraz cytuje odpowiednie fragmenty tekstu publicystycznego, popularnonaukowego lub naukowego – I.2.1. (kl. 7–8) • Określa temat i główną myśl tekstu – I.2.3 • Odróżnia informacje o faktach od opinii – I.2.6 • Rozumie swoistość tekstów przynależnych do literatury, teatru, filmu, muzyki, sztuk plastycznych i audiowizualnych – I.2.8 • Rozumie, czym jest adaptacja utworu literackiego oraz wskazuje różnice między tekstem literackim a jego adaptacją – I.1.10 <p>II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi – II.3.2 <p>II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozumie dosłowne i przerośnięte znaczenie wyrazów w wypowiedzi – II.2.4 • Rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne, rozumie ich znaczenie oraz poprawnie używa w wypowiedziach – II.2.5 <p>II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (czasownik, rzeczownik, przymiotnik, przysłówek, liczebnik, zaimek) i określa ich funkcję w tekście – II.1.1 • Stosuje poprawne formy wyrazów odmienne – II.1.6 • Rozpoznaje wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące – II.1.11 • Rozpoznaje w tekście typy wypowiedzeń: zdanie pojedyncze, rozumie ich funkcje i stosuje w praktyce językowej – II.1.12 <p>II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje zasady pisowni – II.4.1 • Poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: przecinka – II.4.2 		

	<p>III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki</p> <ul style="list-style-type: none">• Uczestniczy w rozmowie na zadany temat – III.1.1• Tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednie do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny – III.1.3 <p>III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie</p> <ul style="list-style-type: none">• Tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opis (w tym opis przeżyć wewnętrznych), list, opowiadanie (twórcze i odtwórcze), sprawozdanie, życzenia, tekst o charakterze argumentacyjnym – III.2.1 <p>IV. Samokształcenie</p> <ul style="list-style-type: none">• Doskonali różne formy zapisywania informacji – IV.2• Korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje – IV.3• Korzysta ze słowników ogólnych języka polskiego, także specjalistycznych – IV.5• Rozwija umiejętność efektywnego posługiwania się nowymi technologiami oraz zasobami internetowymi – IV.7	
--	---	--